

האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי
THE ISRAELI ASSOCIATION FOR COUPLES AND FAMILY THERAPY

שמחה להזמינכם
לכנס הארצי

“קולות וגוונים”

פרספקטיבות עכשוויות בטיפול זוגי ומשפחתי

שני-חמישי, 11-14 בספטמבר, 2017
מרכז הכנסים הבינלאומי אשקלון

מרצה אורח
דב אלבוים

אורחי הכבוד של הכנס
ג'ון וג'ולי גוטמן

The Gottman Institute

אנו מחדשים מסורת ארוכת שנים ומזמינים אתכם לחגוג אתנו בכנס השנתי שיתקיים בתאריכים 11-14 בספטמבר 2017 במרכז הכנסים הבינלאומי באשקלון.

הכנס השנה יעסוק במגוון הקולות והגוונים, התיאוריות והגישות הטיפוליות שפוגשים, משפיעים ומשמשים אותנו במרחב הטיפולי הזוגי והמשפחתי. נרצה להתבונן על המשותף והשונה, על המפגשים והמחלוקות, על הממשקים עם עולמות תוכן טיפוליים נוספים ועל ההשפעה של הקשרים תרבותיים וחברתיים בעבודתנו הטיפולית עם משפחות וזוגות.

הכנס יורכב מהרצאות מליאה, מושבים וסדנאות.

זאת הזדמנות להיפגש, לשמוע, להשמיע ולהיות חלק מקהילה מקצועית לומדת, חיה ותוססת.

מחכים לראותכם!

חברי הוועדה המדעית (לפי סדר הא"ב)

יו"ר הוועדה - פרופ' נחמי באום

פרופ' אלמגור משה

פרופ' גירון יעל

דר' ירניצקי חגית

דר' לזר גלית

דר' לירון רות

דר' לנס עומר

דר' קמחי רות

דר' רובין-צחר דנה

פרופ' שמאי מיכל

חברי הוועדה המארגנת (לפי סדר הא"ב)

יו"ר הוועדה - דר' חגית ירניצקי

הרן גילה

ישראלי נועם

דר' לזר גלית

קדם כנס - "מפצחים את הקונפליקט הזוג"

פחפ' ג'ון וג'ולי גוטמן המוכרים בעולם בתחום חקר הטיפול הזוגי, מגיעים לראשונה לישראל להעביר השתלמות בת יומיים מעוררת השראה, מעשירה ומעניקה ערכות התערבות ייחודיות ויעילות המבוססות על מחקר רב שנים בזוגות. ההשתלמות תתקיים בשפה האנגלית ותלווה בתרגום סימולטני (פרטים נוספים בקישור המופיע בטופס ההרשמה בהמשך)

11-12
ספטמבר
יום שני-שלישי

פתיחה חגיגית של הכנס

13
ספטמבר
יום רביעי

התכנסות	9:00-9:30
דברי פתיחה	9:30-9:45
היבטים חדשניים על תוקפנות ואלימות בדינמיקה הזוגית והמשפחתית - טיפול מבוסס מחקר - הרצאת פתיחה - פרופ' ג'ון וג'ולי גוטמן ההרצאה תתקיים בשפה האנגלית	9:45-11:15
הפסקה	11:15-11:45
סקרנות בזוגיות - פנים רבות לה - ד"ר זיוה לויטה	11:45-12:45
הלא ידוע המשפחתי - ד"ר אביבה מזור	12:45-13:15
הפסקת צהריים	13:15-14:00
מושבים מקבילים (מבט על הפסיכואנליזה הזוגית, טיפול זוגי ומשפחתי רגיש תרבות, זוגיות ומיניות: הזמנה להתבוננות, סוגיות במרחב הזוגי והמשפחתי הלהט"בי)	14:00-15:45
סדנאות במגוון נושאים (ראה פירוט בהמשך)	16:00-18:00
ארוחת ערב	
תוכנית ערב	20:30

14
ספטמבר
יום חמישי

המשך סדנאות במגוון נושאים (ראה פירוט בהמשך)	9:15-11:15
הפסקה	11:15-11:45
מושבים מקבילים (הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש, הורות אחרת, בתהליך הגירושין, הדרכה בטיפול זוגי ומשפחתי)	11:45-13:15
הפסקת צהריים	13:15-14:00
הפצע של יצחק - תהליכי שבר ותיקון במשפחות האבות והאמהות - דב אלבוים	14:00-15:15
דברי סיכום ופרידה	15:15-15:30

13
ספטמבר
יום רביעי

מושב 1

מבט על הפסיכואנליזה הזוגית- זוגיות, מיניות והורות - יו"ר ד"ר חני מן שלי

מסתורי הזוגיות: מבט על הפסיכואנליזה הזוגית - ד"ר חני מן שלי
מיניות של חיים ומין של מוות - איריס לרר-רשף
הזמנה למיטת גחלים - טיפול זוגי או טיפול בהורות? - מירי לנגה

מושב 2

טיפול זוגי ומשפחתי רגיש תרבות - יו"ר פרופ' ח'אולה אבו בקר

בין מודרניות למסורתיות: השפעת הבחירה בשתי מערכות הערכים על בעיות זוגיות של בני זוג פלסטינים צעירים בישראל - פרופ' ח'אולה אבו בקר
"אנחנו שניים תמיד, בינינו אלוהים אחד" - טיפול זוגי בחברה הדתית - ד"ר עופרה שלו
טיפול משפחתי מודע הקשר - סביונה קרמר וד"ר יוחאי נדן

מושב 3

זוגיות ומיניות: הזמנה להתבוננות- יו"ר לאה וולקוב

מעבר לעונג: משמעות הסקס בחיינו הפרטיים והזוגיים - ליאורה רכס
8.3 מטר, המרחק בין הסלון למיטה - מיכל ניר
המפגש במרחב של המיניות בין המטפל הזוגי לבין בני הזוג - ד"ר לאה וולקוב

מושב 4

סוגיות במרחב הזוגי והמשפחתי הלהט"בי - יו"ר דפנה גרינר

שינוי מגדרי במשפחה: מהפכה אישית, מהפכה בקשר - נורה גרינברג
להיות גאה בזוגיות- סוגיות ייחודיות בטיפול בזוגות חד מיניים - דפנה גרינר
סוגיות ייחודיות במעבר מזוגיות למשפחה להט"בית - מאיה שטיין

מושב 5

מפצחים את הקונפליקט הזוגי- גישת גוטמן לטיפול זוגי- יו"ר ד"ר שושנה הלמן

בהשתתפות פאנל אורחים מחו"ל, בוגרי ומלווי תוכניות ההכשרה של פרופ' גוטמן (מושב בשפה האנגלית)

14
ספטמבר
יום חמישי

מושב 1

הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש - יו"ר דפנה ערן

התבוננות על טיפול זוגי במצב של ניכור ועקרות משנית ומחשבות על תחושת עקרות והמשאלה לקשר פורה - קרן שפירא
מי אני, מי אנחנו? תהליכי שחזור בטיפול הזוגי בנפגעות תקיפה מינית - ד"ר קרן מינץ מלחי
הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש - דפנה ערן יו"ר מתדיינת ומגיבה

מושב 2

הורות אחרת- יו"ר גידי שביט

הורות משותפת - גידי שביט ורחלי בר אור
"עם כנפיים או בלי כנפיים" - אימוץ במשפחה: דילמות, התמודדויות וקונפליקטים - דליה לוי
הורות פונדקאית - עם פונדקאית נשואה - מניעים, איבחון וטיפול - דורית נוי שרב

מושב 3

בתהליך הגירושין- יו"ר פרופ' נחמי באום

הבדלי מגדר בגירושין והשלכותיהם - פרופ' נחמי באום
האבהות במעבר הגירושין בין מסורתיות לחדשנות - ד"ר אראלה גלין
עבודה בצוות רב מיקצועי - "גירושין בשיתוף פעולה" - רחל ולדומירסקי ועידית שחם

מושב 4

הדרכה בטיפול זוגי ומשפחתי- יו"ר ד"ר חביבה אייל

על מערכות יחסים ויחסים בין מערכות: תפיסות מדריכים את המאפיינים, הייחודיות והתמורות בהדרכה בטיפול משפחתי - חגית שטרן
בקשר לקשר: השפעת מאפיינים התייחסותיים בקשר ההדרכתי על קשריו הטיפוליים של המודרך - ד"ר עמית ימין
"מי הזיז את הכסא שלי"- התבוננות אישית מורחבת על המדריך(ה) בטיפול משפחתי - ד"ר חביבה אייל

רשימת סדנאות - ניתן לבחור בין סדנה מתמשכת אחת לבין 2 סדנאות קצרות אחת בכל יום

* פתיחת סדנה מותנית במינימום משתתפים *

רשימת סדנאות מתמשכות - ימים רביעי וחמישי

- מאסטר קלאס בטיפול זוגי - ד"ר שרה איווניר
- היין והיינג: ספונטניות ותכנון, פרדוקסים ויצירתיות בפסיכותרפיה ממוקדת שינוי מערכתית - ד"ר נגה נברו רובינשטיין
- מהישרדות לאנרגיית חיים: התפתחות עכשווית של מודל סאטיר - טלי אהרני
- הקנוניה הזוגית- ריקוד הקושי בנתינה וקבלה של אהבה, היבטים עפ"י גישת האימאגו - אורלי ורמן וליאורה גרינהאוס
- שילוב מרפא של מובחנות והיקשרות בקשרים זוגיים: גישת מודל ה IFS לטיפול זוגי - ד"ר אסנת ארבל ועינת ברונסטיין
- מניפולציות, שקרים ועונשים ביחסים זוגיים - אמת'י מגד
- מקונפליקט להכרה - טיפול משפחתי זוגי בגישה הנרטיבית - אנדריאה לזר וטלי גוגול-אוסטרובסקי

רשימת סדנאות קצרות - יום רביעי, 13.9.17 בלבד

- המסע הטיפולי לבניית זהות בטיפול משפחתי - סביונה קרמר וצוות מכון ברקאי
- "מגלוי לסמוי" - דרך קולם של הילדים - סיגל זריהן כהן
- בין שעמום לבין פנטזיות בחיי זוגיות ממבט פסיכוסקסואלי - ד"ר נלי שטיין
- אלף מטפלים לא יצליחו לתקן אותי? סוגיות ומתחים בשילוב בו זמני של טיפול זוגי ואישי - ד"ר עירית קליינר-פז ורון ניסים
- מין ורובלי - על ארוטיקה ומיניות בחדר הטיפול - רועי סמנה
- לאלף שדונים בארץ יצורי הנפש: כוחות חיוביים וכוחות חוסמים במרחב המשפחתי - אפרת מעיין
- שימוש ב"קשר מרפא" בהדרכת עמיתים על פי גישת האימאגו - אורית דרורי, דורית נוי שרב, תמרה מיאלניק וצילה לנגה
- אב, בן והסיפור שלהם: סיפור משותף ככלי טיפולי נרטיבי ליחסי אבות ובניהם המתבגרים - יואב כהן-מנור
- הלא-ידוע המשפחתי: מ-ידע בלתי מנוסח ביחסים לתהליכי עיבוד ופרשנות בטיפול - ד"ר אביבה מזור

רשימת סדנאות קצרות - יום חמישי, 14.9.17 בלבד

- עשייה טיפולית מצמיחה ומחוללת שינוי בטיפול זוגי, על פי גישת הטיפול הדינמי-חוויתי-מואץ AEDP - עידית חונן סתר
- חקר הסזורה, הרטט של הסינפסה והתנועה השרירית והרגשית ברגע החיבור: טיפול בקשיים זוגיים הקשורים למפגש הגופני והמיני מתוך התבוננות לא פתולוגית - ביון, מיינדפולנס וטיפול ממוקד חמלה - גבו וייס
- הגישה הפונקציונאלית-דיאלקטית-מערכתית בטיפול משפחתי זוגי - פרופ' משה אלמגור
- ליצור, לפעול ולשחק בטיפול המשפחתי והזוגי: שילוב פסיכודרמה וגישת STST - אילנה בן רזי מאיר
- אובדנים שאינם מוות: היא, הוא והזוגיות - פרופ' נחמי באום
- ריקוד גברי בעולם נשי: על היות מטפל גבר ישראלי - ניר יואלס ונועם ישראלי
- מי מעז לאלתר בטיפול? כישורי אלתור תיאטרליים בשירות המטפל הזוגי והמשפחתי (הנועזת) - עשהאל חומנלי
- יישומי DBT בטיפול משפחתי - צוות הטיפול המשפחתי, היח' הפסיכיאטרית בי"ח זיו צפת
- כלים שלובים: עבודת מטפלים ועורכי דין בהליכי גירושין - עו"ד מיכל שקד ועו"ד מיכל קמפפר

פרופ' ג'ון וג'ולי גוטמן - אורחי הכבוד בהרצאת פתיחה חגיגית בנושא:
היבטים חדשניים על תוקפנות ואלימות בדינמיקה הזוגית והמשפחתית - טיפול
מבוסס מחקר - ההרצאה תתקיים בשפה האנגלית

סקרנות בזוגיות - פנים רבות לה

"אין לי כישרונות מיוחדים. אני רק סקרן נלהב" (איינשטיין).

פרויד טען שההפך מאהבה אינה שנהא אלא אדישות. סקרנות היא היפוכה של אדישות, היא אהבת הדעת, הרצון ללמוד, להבין ולגלות משהו חדש. לסקרנות בזוגיות פנים רבות ורבדים שונים. תחילת מערכת יחסים זוגית מלווה בהרבה סקרנות, רצון להכיר, ללמוד ולדעת את בן הזוג. במהלך השנים, ההכרות והידיעה מאפשרים יציבות והמשכיות אך יכולים להביא גם לקיבעון ונוקשות.

הסקרנות מביאה ידע חדש ומאפשרת גמישות והפחתת החזרה הכפייתית המשיבה את האדם שוב ושוב לכאבי העבר. היא מאפשרת הזדמנות ותקווה לשינוי, כמו גם חוויות של קבלה, הכלה, הבנה ונחמה. אך בד בבד, אותה הסקרנות המביאה ידע חדש, היא זאת המביאה גם התמודדויות עם חרדה מאחרות ומשונות, מהתלות באחר, מהנפרדות ומהחלקיות.

בהרצאה נעקוב אחרי התפתחות הסקרנות בזוגיות, האתגרים שהסקרנות מציבה ליחסים הזוגיים וההשלכות לטיפול הזוגי.

ד"ר זיוה לויטה, עובדת סוציאלית קלינית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול זוגי. קליניקה פרטית לטיפול אישי וזוגי, רמת השרון, לצד הדרכה והוראה בטיפול זוגי פסיכואנליטי. בעבר, מנהלת תחנות לייעוץ נישואין.

הלא ידוע המשפחתי (Family unformulated knowledge)

מטרת ההרצאה להציג באור חדש תופעה אשר כולנו מכירים מחיינו אך טרם זכתה לתיאור והמשגה בשדה הטיפולי: הלא ידוע המשפחתי. בכל מערכת יחסים ובכל משפחה ישנם מצבים תחושות ומחשבות שאינם נטמעים בנרטיב האישי, ושאינם יוצרים נרטיבים משפחתיים. חומרים אלה נמצאים חלקם כסודות, חלקם ידועים לכל אך קיים איסור לא מפורש לדבר עליהם. לעתים, הם נמצאים במובן מאליו וביומיומי שגלוי לעין. כשכל אחד מאתנו חושב על משפחתו, הוא ודאי חש בקיומם כזרמים תת קרקעיים. חומרים אלה, שנקרא להם: "הלא-ידוע המשפחתי" נוצרים משינויים תמידיים במצבי העצמי וביחסי המשפחה, כגון: שינוי בגבולות, השפעות חדשות, אבדן הגדרות מוכרות ועוד. פעמים רבות, הם הופכים לעומסים המצטברים לסבל שאינם מוכלים בתהליכי הנפש של היחיד ולא ביחסי זוגיות ומשפחה. חומרי הלא-ידוע מופיעים ברובדי המציאות השונים: הרובד הגופני של היחסים, הרובד הממשי והרובד המנטלי וכן במיניות הזוגית, במצבי טראומה, השפעות רב-דוריות ועוד. בהרצאה נתמקד בחומרי הלא ידוע הנפוצים ומצבי הסבל שנוצרים בעטיים בזוגיות ויחסי משפחה אחרים. בנוסף, נציע דרכים טיפוליות המתבססות על מרחבי ביניים שונים כדי לעבד חומרים אלו.

ד"ר אביבה מזור - מטפלת משפחתית, זוגית ואישית. מרצה לפסיכולוגיה וטיפול משפחתי במסלול המ.א. בביה"ס לעבודה סוציאלית באונ' ת"א (1985-2005) ובמכללת סמינר הקיבוצים (1985-2010). חוקרת בתחום הטראומה וטיפול בניצולי שואה במסגרת "עמך". אביבה פרסמה מחקרים בנושא טראומה, יחסי משפחה, כיהנה כיו"ר האגודה הישראלית לטיפול משפחתי. כיום עובדת בקליניקה פרטית.

מבט על הפסיכואנליזה הזוגית - זוגיות, מיניות והורות - יו"ר ד"ר חני מן שלוי

מסתורי הזוגיות: מבט על הפסיכואנליזה הזוגית - ד"ר חני מן שלוי

כיצד ניתן לתרגם בעיות זוגיות של חיי היומיום לדפוסים לא מודעים המניעים את היחסים הזוגיים בכלל והיחסים המיניים בפרט. בהרצאה אפרוש את המונחים הפסיכואנליטיים הזוגיים העדכניים המאפשרים חשיפת העולם הנסתר הלא מודע העומד בבסיס הקשר הזוגי. נגלה שלעיתים קרובות מה שמובא לקליניקה כבעיה מהווה בפועל את הדבק המאחד את בני הזוג. כמו למשל, אין אונות מינית, בגידה, תכונות מנוגדות ואפילו סוגי תוקפנות קשים בזוגיות. אשרטט את השלבים השונים של הטיפול הזוגי הפסיכואנליטי ואקנח בדוגמא שתרחיב את היריעה אל הדורות הקודמים.

ד"ר חני מן - שלוי, פסיכואנליטיקאית בחברה הישראלית לפסיכואנליזה ומלמדת בה, מייסדת ומנהלת המרכז לפסיכואנליזה זוגית ומשפחתית, סגנית הנשיאה באיגוד הבינלאומי לפסיכואנליזה זוגית ומשפחתית International Association of Couple and Family Psychoanalytic

מיניות של חיים ומין של מוות - איריס לרר-רשף

ההרצאה תעסוק ב"יחד" וב"לחוד" בקשר הזוגי כפי שמתבטא במיניות זוגית בריאה, מול זו הממיתה. אתייחס למיניות כביטוי לקונפליקט הראשוני בין החיים והמוות ואדגים את התבטאות הדינמיקה הזו, בפנטזיה הזוגית המשותפת הלא מודעת המאפשרת לדינמיקה זו להיווצר. ההרצאה תתבסס על ספרו של דוד גרוסמן "שתהיי לי הסכין" המתאר רומן אסור המתקיים בין אנשים נשואים דרך מכתבים. דוגמאות מהקליניקה ימחישו כיצד נושא זה מרכזי בחיים הזוגיים ולכן ובקליניקה הפסיכואנליטית הזוגית.

איריס לרר-רשף עובדת סוציאלית קלינית. פסיכותרפיסטית ופסיכואנליטיקאית זוגית ומשפחתית מוכרת על ידי International Association of Couple and Family Psychoanalysis. חברה באיגוד הבינלאומי לפסיכואנליזה זוגית ומשפחתית (IACFP). הרצתה בכנסים בין-לאומיים. בעלת קליניקה פרטית.

הזמנה למיטת גחלים: טיפול זוגי או טיפול בהורות? - מירי לנגה

הרצאה זו תעסוק בשאלת הקשר בין תחום הדרכת הורים והטיפול הפסיכואנליטי הזוגי. אדגים כיצד כאשר זוג הורים פונה לטיפול סביב קשיים בהורות, מתגלה שקשיים אלו הנם חלק מפאזל מורכב בהרבה. נזהה שלד רגשי של דינמיקות לא מודעות המוצאות אפיקי ביטוי מוצפנים ומגוונים, כולל הקשר הזוגי ובתוכו הקשר המיני, האתגר והמצוקה ההורית, מסרים בין-דוריים ועולם יחסי האובייקט המופנמים של כל אחד מההורים והילדים. בהרצאה תובא דוגמא קלינית למתח הקיים בין זוגיות והורות במפגש הטיפולי הנחוה לא פעם כמיטת גחלים. אתאר עמדה של הקשבה קלינית לכמה ממדים של ידיעה וחוויה, שמאפשרים לנוע במרחב בו נתונה המשמעות הלא מודעת הן של הדינמיקה הזוגית והן של הסימפטומים של הילדים.

מירי לנגה, עובדת סוציאלית, פסיכותרפיסטית, קנדידטית בכירה בהכשרה המתקדמת לפסיכואנליזה זוגית ומשפחתית, חברה ב-IACFP.

מטפלת בהורים ומתבגרים ומנחת קבוצות - ב"מהות" (מרכז הורים למתבגרים) במכון סאמיט, ירושלים. מטפלת פרטנית, ובזוגות ומשפחות בקליניקה פרטית.

טיפול זוגי ומשפחתי רגיש תרבות - יו"ר פרופ' ח'אולה אבו בקר

בין מודרניות למסורתיות: השפעת הבחירה בשתי מערכות הערכים על בעיות זוגיות של בני זוג פלסטינים צעירים בישראל - פרופ' ח'אולה אבו בקר

זוגות פלסטינים בישראל חוו שינויים עצומים בשנים האחרונות: הם משכילים יותר, פרוסים במגוון של מקצועות ומשפיעים על כלכלת השוק, מעורבים יותר בחיים הפוליטיים, ויש להם פחות ילדים בהשוואה לאמצע השני של המאה ה-20. גברים צעירים יותר ויותר מעדיפים להתחתן עם נשים - משכילות ועובדות. עם זאת, עקרונות יסודיים המייצגים את המודרניות שאומצו על ידי נשים, יוצרים בסיס לבעיות זוגיות. הנורמות החברתיות הפטריארכליות משאירות את ההחלטה בידי הבעלים לבחור בין נורמות מסורתיות או מודרניות בכל הקשור לאירועים יומיומיים עם בנות זוגם, דבר אשר מגביר את הוויכוחים והסכסוכים הזוגיים.

ההרצאה תדון בפגיעה של המצב הנ"ל בתחושת הרווחה בחיי הנישואין של נשים ערביות, כתוצאה של שליטה וניצול לרעה של המפגש בין מודרניות למסורתיות. הצטלבויות נוספות כגון היבטים חברתיים, פוליטיים, כלכליים ומגדריים של המודרניות מצד אחד וחוסר ההסתגלות המוסרית לה מצד שני הם מהסיבות אשר יוצגו וינתחו בהרצאה. יוצגו דוגמאות ממקרים טיפוליים.

פרופ' ח'אולה אבו בקר, מכללת אלקאסמי, מכללת הגליל המערבי, מטפלת ומדריכה זוגית ומשפחתית מוסמכת.

"אנחנו שניים תמיד, בינינו אלוהים אחד" - מקומו של האל והממד הדתי במחקר ובפרקטיקה של טיפול זוגי - ד"ר עופרה שלו

ההרצאה תעסוק במקומו של הממד הדתי בתוך הקשר הזוגי אצל זוגות דתיים. אשתף את הנוכחים בממצאי מחקר איכותני שערכתי על שנת הנישואים הראשונה של זוגות דתיים לאומיים אשר ידגמו כיצד דת ודתיות משפיעים ומעצבים את תהליך בניית הקשר הזוגי ומהווים אתגר בתהליך בניית הזוגיות. בין היתר עולה מהמחקר כי האל משמש כ"שלישי" בתוך הקשר הזוגי, ובני הזוג רואים אותו כחלק מהמערכת הזוגית. עוד תעסוק ההרצאה בסימפטומים ייחודיים לבני זוג מהמגזר הדתי עימם הם מגיעים לחדר הטיפול, וכיצד כמטפלת אני מתמודדת עם סוגיות הלכתיות/דתיות בתוך קונטקסט של טיפול זוגי. נושאים כגון: מגע ואינטימיות במסגרת מערכת החוקים של טהרת המשפחה, שינויים בזהות ובמחויבות הדתית של אחד מבני הזוג והשלכותיה על הקשר הזוגי, דתיות ופרקטיקה דתית (תפילות, לימוד תורה וכד') כממד השלישי בקשר הזוגי ועוד. בהרצאה אדון בתהליכי התערבות אשר מסייעים בידי להפוך סוגיה דתית הלכתית לנושא טיפולי המאפשר התערבות ושינוי.

ד"ר עופרה שלו - עובדת סוציאלית קלינית, מטפלת מוסמכת ומדריכה בטיפול זוגי ומשפחתי. מרצה בביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר אילן בתחום הטיפול הזוגי.

טיפול משפחתי מודע הקשר - סביונה קרמר וד"ר יוחאי נדן

מקומה המרכזי של תרבות בחייהן של משפחות קיבל מקום נרחב בתיאוריה ובפרקטיקה של הטיפול המשפחתי בעשורים האחרונים. מושגים כמו "רגישות תרבותית" ו"כשירות תרבותית" רווחים בספרות ובחשיבה ומזמינים הסתכלות חשובה ביחס לערכים, תפיסות עולם, אמונות ונורמות התנהגות של קבוצות תרבות ייחודיות. הגישה שתוצג בהרצאה זו הינה גישה מודעת-הקשר (context-informed) - המציעה להרחיב את ההתייחסות אל מעבר למושג "תרבות" במטרה לכלול את מגוון הזהויות כמו גם את ההקשרים השונים בהם חיות משפחות. הגישה מזמינה מטפלים משפחתיים להתבונן על ההקשרים המגוונים בהם חיות משפחות כמו תרבות, דת, לאום, מגדר, נטייה מינית ועוד. בהרצאה נציג את ההמשגות המרכזיות בגישה זו, וכן נדגים דרכי עבודה מתוך הגישה הנרטיבית להתייחסות להקשרים השונים הרלוונטיים למשפחות שונות באמצעות ג'ונגרים, כמו גם קיום דיאלוג שקוף עם המשפחה ביחס למיקומיותו של המטפלת/המשפחתי/ת.

סביונה קרמר, MSW, מנהלת מכון ברקאי לטיפול זוגי ומשפחתי. מדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי. ד"ר יוחאי נדן, מכון ברקאי לטיפול זוגי ומשפחתי; ביה"ס לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית, האוניברסיטה העברית.

זוגיות ומיניות: הזמנה להתבוננות - יו"ר ד"ר לאה וולקוב

מעבר לעונג: משמעות הסקס בחיינו הפרטיים והזוגיים - ליאורה רכס

ההרצאה תעסוק במשמעות הסקס בחיינו הפרטיים והזוגיים. החשיבות שלו ומה הוא מספק מעבר לעונג. המיניות כמשקפת עמדה פנימית כלפי עצמנו וכלפי בני הזוג. נתבונן על ההתמודדות עם המיניות כחלק מתפיסת העצמי ומתחושת העצמי בנוכחות האחר שמאפשרת חיבור אמיתי, פתיחות, יושר וכבוד עצמי. הקשיים המיניים כמאפשרים הצצה רגשית לדינמיקה של יחסים ולאפשרות האוטונומית של כל אחד מבני הזוג. טיפול זוגי מיני מתייחס למספר רב של מימדים. הוא לוקח בחשבון את הפרט על כל ההתנסויות שמעצבות אותו - הרגשות שלו, המחסומים והקשיים שלו, מסרים שקבל והיסטוריית חייו - עם מי הוא נפגש ומה הוא חווה וכל זאת בתוך מערכת היחסים הזוגית שנוצרה בין בני הזוג.

ליאורה רכס, עובדת סוציאלית קלינית, מטפלת ומדריכה מוסמכת לטיפול זוגי ומיני, מנהלת שותפה במרכז לטיפול "אישי". מדריכה בכירה במרפאה לטיפול מיני ב"רעות", מרצה בקורס למיניות אוניברסיטת תל אביב. ייסדה ונהלה את היחידה לטיפול זוגי במועצה אזורית דרום השרון.

8.3 מטר, המרחק בין הסלון למיטה - מיכל ניר

בהרצאה נתבונן על 8.3 מטרים, אשר מפרידים בין הסלון לבין חדר המיטות בבתים רבים. זאת דרך דוגמאות על תשוקה והעדרה, והשלכת החשק מן האחד אל השני.

בהרצאה נעסוק במושג ההזדהות ההשלכתית בקרב בני הזוג, כמנגנון שימור המרחק והקרבה הקונקרטיים והסימבולים בין הסלון לחדר המיטות. מנגנון המאפשר ויטות חרדה מפני אינטימיות מינית. בנוסף, נעסוק בסימפטומים מיניים, גבריים ונשיים כאחד, המתווכים בין חומרי הנפש הפנימיים, לבין המציאות. נכיר את תפקיד הסימפטומים בהחזקת חרדות המטופל, כהיבט נוסף בתהליכי ההשלכה על הגוף.

מיכל ניר, עובדת סוציאלית קלינית, מטפלת ומדריכה מוסמכת לטיפול זוגי, משפחתי ומיני, פסיכותרפיה-פסיכואנליטית. מרצה ומרכזת את התכנית לטיפול מיני באוניברסיטת בר אילן, לימודי המשך. מרצה בתכנית לטיפול זוגי ומשפחתי ובתכנית לפסיכותרפיה ממוקדת באוניברסיטת בר אילן מרצה במכון "שילובים". מדריכה צוותים.

המפגש במרחב של המיניות בין המטפל הזוגי לבין בני הזוג - ד"ר לאה וולקוב

כולנו מכירים בקושי שלנו כאנשי מקצוע להתייחס למיניות המטופלים ולרוב אנו לא מזמינים אותם להתבוננות במרחב המיני הזוגי. כשהתכנים הם מיניים - נוקטים רבים מאתנו במעקפים שונים. התהליך הטיפולי הזוגי המערכתי -פסיכודינמי הינו בעצם תהליך מתמשך של מפגש בין חלקים מודעים ולא מודעים ובין ערכים של המטפל ובני הזוג. החלקים הסמויים לנו כמטופלים יכולים לכלול גם חלקים של המיניות שלנו שלא תמיד אנחנו בקשר אתם. העוצמה של המפגש יכולה להרתיע מכניסה כלל לתחום המיניות בתוך הזוגיות ולנטייה לנתק חלקים אלו מהטיפול. המושב יעסוק בהיבטים הזוגיים מינים ובמפגש בין התכנים של כל השותפים לתהליך הטיפולי כמקדמים או מעכבים ההתפתחות הזוגיות והרחבת החופש לחיים מלאים מתוך משאלה שהמפגש המיני זוגי יהיה דומה למפגש בין חלקים שונים שלנו: עצב, שמחה, חוויות גידול ילדים, חוויות של אובדנים, טיפול בהורים -חלקים להם אנחנו נותנים יותר רשות להיות ולהתבטא.

ד"ר לאה וולקוב, עובדת סוציאלית, מטפלת משפחתית וזוגית מוסמכת ומדריכה, מטפלת מינית וזוגית מוסמכת ומדריכה, מומחית בגרונטולוגיה וביחסים בינדורים. לוקחת חלק בפיתוח הגישה הפסיכואנליטית בטיפול הזוגי והמשפחתי.

סוגיות במרחב הזוגי והמשפחתי הלהט"בי - יו"ר דפנה גרינר

שינוי מגדרי במשפחה: מהפכה אישית, מהפכה בקשר - נורה גרינברג

תהליך השינוי המגדרי של אחד מבני המשפחה מחייב שינוי של כל סביבתו הקרובה, בדרגות עוצמה ומורכבות שאינן פחותות מאלה שחווה האדם הטרנסג'נדר עצמו. מדובר בשינוי פרדיגמטי שבו משורטטים מחדש גבולות הקשר עם יקיר/תם הטרנסג'נדר/ית, תהליך הנושא בחובו אפשרות של טרנספורמציה אישית עמוקה, תוך שהוא פותח אופקים חדשים של התפתחות רגשית ותודעתית, הכרה הדדית, והבנה מוסרית ופוליטית. תהליך השינוי המגדרי של אחד מבני המשפחה מחייב שינוי של כל סביבתו הקרובה, ברמות עוצמה ומורכבות שאינן פחותות מאלה שחווה האדם הטרנסג'נדר עצמו. ההרצאה, המבוססת על ניסיון מקצועי של 16 שנות עבודה עם אנשים טרנסג'נדרים ומשפחותיהם, תשרטט את קווי המסגרת של הטרנספורמציה הזאת, המובילה ממצב שבו הערעור המגדרי אינו יכול להתקיים - למצב שבו לזהות המגדרית של האדם הטרנסג'נדר קיום מלא ולגיטימי, על כל ההשלכות שבכך.

נורה גרינברג, עוסקת בייעוץ ותמיכה באנשים החווים חוסר הלימה מגדרית ובבני משפחותיהם. היא מלווה אנשים טרנסג'נדרים בכל שלבי התהליך המגדרי. מנחת קבוצת תמיכה להורים ובני משפחה של אנשים טרנסג'נדרים, ופועלת לקידום זכויות הציבור הטרנסג'נדר. בעבר כיהנה כיושבת ראש אגודת הלהט"ב בישראל.

להיות גאה בזוגיות - סוגיות ייחודיות בטיפול בזוגות חד מיניים - דפנה גרינר

עם הרחבת האפשרויות לבנית תא משפחתי, אנו עדים ליותר ויותר פניות של זוגות חד מיניים לטיפול זוגי. לצד התמודדות עם סוגיות שהם נחלתם של זוגות רבים, ניתן לזהות תחומים מסוימים המאפיינים באופן ייחודי את הזוגות החד-מיניים, ואשר יש להכיר בהם ולהבין את משמעויותיהם בהיבט הזוגי, החברתי והתרבותי. ההרצאה תידון בכמה מסוגיות אלה. הראשונה קשורה להימצאותו של הזוג או אחד מבני הזוג ב"ארון" וההשפעה שיש לכך על הדינאמיקה הזוגית. הסוגיה השנייה תדון בנטייה של זוגות חד מיניים לקיים ביניהם מערכת יחסים פתוחה המאפשרת ריבוי של פרטנרים מיניים. סוגיה זו מצריכה מהמטפלים היכרות עם השיח הזוגי והחברתי בנושא ויכולת לייצר מרחב מאפשר לדון בה, מבלי לנקוט עמדה שיפוטית כזו או אחרת. הסוגיה השלישית נוגעת לכל הקשור להבאת ילדים לעולם במשפחה חד מינית, המחייבת התערבות של תורם זרע או תורמת ביצית ופונדקאות והשפעתה על התמקמות שני בני הזוג במערכת הזוגית והמשפחתית. ההרצאה תסתמך על ידע תאורטי כמו גם על מקרים קליניים מהשנים האחרונות.

דפנה גרינר - MSW, מנהלת היחידה לייעוץ ולטיפול במרכז הגאה.

סוגיות ייחודיות במעבר מזוגיות למשפחה להט"בית - מאיה שטיין

בעשורים האחרונים מושג המשפחה משנה את פניו בעקבות שינויים משמעותיים, בתחום הפריון כמו גם בפתיחות החברתית, שהביאו להתפתחותן של וריאציות משפחתיות שונות וביניהן להתרחבות תופעת ההורות החד מינית, שגם בה עצמה שונות רבה. אני מתארת זו כתהליך "הריסת" המבנה המשפחתי המוכר ויצירת "קונסטרוקציה" משפחתית חדשה. בניית קונסטרוקציה זו עבור משפחה חדשה הינה משמעותית במיוחד בתקופה בה נוצרים הצעדים הראשונים לקיומה. תקופת המעבר מזוגיות למשפחה דורשת הסתגלות לשינוי אבל התהליך אצל זוגות חד מיניים הינו מורכב ורגיש יותר. בחדר הטיפול הזוגי עולות סוגיות ייחודיות: של מי הילד? איך יקראו הילדים לבת הזוג הלא הביולוגית? מה משמעות ההורות של מי שלא שילם עבור הביצית? האם תתקבל ההכרה מצד סבא וסבתא ל"נכד" הלא ביולוגי? ועוד. סוגיות אלו מזעזעות את מרקם הקשר הזוגי ומהוות הזדמנות לברור מעמיק ולכן אני מציעה לאנשי הטיפול הבנה מדויקת יותר של המאפיינים והצרכים הייחודיים של התא המשפחתי החד מיני לצד הכרה בהיבטים המשותפים לו ולתא המשפחתי המסורתי.

מאיה שטיין, MSW, עובדת סוציאלית קלינית ופסיכותרפיסטית פסיכואנליטית מומחית, מדריכה בכירה ומנחת קבוצות. מנהלת קלינית ארצית במכון שי- לטיפול פסיכולוגי בפריסה ארצית ובעלת קליניקה פרטית.

מפצחים את הקונפליקט הזוגי- גישת גוטמן לטיפול זוגי -יו"ר - ד"ר שושנה הלמן

בהשתתפות פאנל אורחים מחו"ל, בוגרי ומלווי תוכנית ההכשרה של פרופ' גוטמן, המושב יתקיים בשפה האנגלית.

גישת גוטמן מבוססת על מחקרים ארוכי טווח של זוגות ויעילה בשל התייחסותה למדדים של יציבות יחסים בין בני זוג והיכולת של ניבוי גירושים, תוך כדי עבודה על רגשות, פיזיולוגיה, תקשורת ודרכי הערכה. נתייחס לניבוי הגירושים -תאוריית ארבעת הפרשים המבוססת על התנהגויות כמו ביקורת, הגנתיות, בוז והימנעות וההתנהגויות החלופיות הנלמדות לצורך שיפור היחסים, ולתיאורית "הבית היציב". התאוריה מאפשרת להבין כיצד יחסים יכולים להיות יציבים וטובים או איך הם יכולים להיכשל ומאפשרת לזהות את הקשיים והחוזקות בדינמיקה של בני הזוג ע"י כלי הערכה מותאמים. הטיפול מתמקד בעזרה לבני הזוג לנהל את הקונפליקטים ביניהם ולא לפתור אותם (שכן על פי המחקרים של גוטמן רוב הקונפליקטים בין בני זוג הם בלתי פתירים). הדגש בהתערבויות הוא על בניית רגש חיובי, חיזוק חברות ואינטימיות רגשית בין בני הזוג ושיפור דרכי ההתקשרות הבטוחה.

ד"ר שושנה הלמן, פסיכולוגית ומטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת. בעלת דוקטור בפסיכולוגיה יעוצית מאוניברסיטת קולומביה ניו יורק. בעלת פרסומים ופרקים בספרים בנושאים של הדרכה והתפתחות מקצועית של יועצים, מצבי לחץ ועוד. הציגה בכנסים של החברה הפסיכולוגית האמריקאית (APA). חברת סגל בעבר באוניברסיטת ויסקונסין במחלקה לפסיכולוגיה יעוצית וכן לימדה באוניברסיטאות בארץ.

הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש - יו"ר - דפנה ערן

התבוננות על טיפול זוגי במצב של ניכור ועקרות משנית ומחשבות על תחושת עקרות והמשאלה לקשר פורה- קרן שפירא

זוגות רבים מגיעים לטיפול בהרגשת חוסר אונים בין הרצון המוצהר לחיים משותפים מספקים ובין חוויה מתמשכת של תסכול ותקיעות. הם אינם מסוגלים להתבונן על עצמם בתוך הקשר ולא מבחוץ. באופן אינטואיטיבי הם מבקשים להיפגש עם אדם שלישי, מקצועי, שיוכל לעזור להם. ואכן, המטפל הפסיכואנליטי הזוגי מספק אובייקט של 'עמדה שלישית' כדי לעזור לזוג הנעדר ביכולת רפלקציה וחשיבה משותפת, ליצור מרחב שניתן לחשוב בו ולהיפגש עם השני. בהרצאה אשתף בטיפול זוגי עם זוג מאד חסוך שבחיבור הזוגי נתנו חיים לטראומה דומה של נטישה רגשית, הזנחה והדרה. הם משחזרים בפעולה את יחסי האובייקט המעוותים שהפנימו וחייהם המשותפים רווי עלבונות וניכור. הם נמצאים במאבק מתמיד ולא מודע להשיג זכאות ראשונית אבודה. שנים רבות שהם מנסים, אך נכשלים, להביא ילד, אח לבנם היחיד, שנולד בסמוך למיסוד הקשר. זוג זה אשר עסק בניסיון להפרות קשר עקר גם באופן ממשי עורר אצלי מחשבות רבות על המשימה הטיפולית עם זוגות שאינם מצליחים לחוש פוריים ויצירתיים בתוך הקשר הזוגי. אני משתמשת ברעיונותיו והמשגותיו של בריטון, פסיכואנליטיקאי בן זמננו, כדי לנסח את הקושי המהותי של הזוג וכדי לתאר במקצת מן העבודה עימם ברוח זו.

קרן שפירא, M.A., פסיכותרפיסטית בגישה פסיכואנליטית עם התמחות בטיפול זוגי ובמערכות יחסים מטעם מרכז טוויסטוק ליחסים. מטפלת בהבעה ויצירה עם התמחות בדרמה ומנחת קבוצות. בעלת קליניקה לטיפול במבוגרים בבנימינה.

מי אני, מי אנחנו? תהליכי שחזור בטיפול הזוגי בנפגעות תקיפה מינית - ד"ר קרן מינץ מלחי

פגיעה מינית מתמשכת בילדות מנפצת הנחות יסוד, אמונות וציפיות אודות העצמי והעולם. עבור הנפגעת שבגרה, היכולת להאמין בטוב אנושי ולחוש בטחון בקשר בין אישי קרוב מאותגר תדיר. כך קורה שקשר זוגי בבגרות הופך פעמים רבות, זירה פוטנציאלית לאכזבה ואף פגיעה חוזרת, כאשר היכולת להיות בתוך יחסים זוגיים ובחיבור בטוח עוברת טלטלה מתמשכת. זהו המאבק על הקשר ועל היחידים שמקיימים אותו שמביא זוגות המתמודדים עם רקע פוסט טראומתי לטיפול זוגי. טיפול כזה שם למטרתו יצירה של שינוי היחסים שבתוכם שני אינדיבידואלים נאבקים להתקיים. המטפל הזוגי שפועל מתפיסת עולם התייחסותית הופך להיות עד נוכח לשחזורים המתקיימים בין בני הזוג כאשר הם נכנסים לדפוסי אינטראקציה טראומתיים הכוללים מצבים של פגיעה, הזנחה, אלימות ואילמות. אך יותר מכך, הוא מוצא את עצמו, שותף מלא בתוך עולם השחזורים דרך תהליכי העברה והעברה נגדית. תהליכים אלה יכולים להתקיים בין המטפל וכל אחד מבני הזוג או לסיורגין, בין המטפל והזוג כיחידה הדיאדית. באמצעות הקשבה עדינה והתבוננות מעמיקה על האינטראקציות החזרתיות המתקיימות במרחב הטיפול והחזרתם באופן בטוח אל הזוג, המטפל מאפשר עיבוד מחדש של העבר ופירוק החומרים שמרעילים את היכולת להיות בתוך הקשר באופן שכל אחד משני הצדדים זקוק לו. ההרצאה, אשר תלווה במתן דוגמאות קליניות, תסקור בקצרה את ההשלכות של פגיעה מינית בילדות על הנפגעת על הקשר הזוגי ותתאר את העבודה עם תהליכי העברה-העברה נגדית המתעוררים בחדר כבמת השינוי ביחסים הזוגיים וביצירת קרקע משותפת לצמיחה.

ד"ר קרן מינץ מלחי, ביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת אריאל, ביה"ס לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה- שלוחת מבח"ר, מרכז "בנפשינו" בית חם לטיפול בנפגעות תקיפה מינית בילדותן מהמגזר הדתי והחרדי.

הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש - דפנה ערן יו"ר מתדיינת ומגיבה

הורות אחרת - יו"ר גידי שביט

הורות משותפת - גידי שביט ורחלי בר אור

במפגש נתאר את מודל ההורות המשותפת ונדון במרכיביו הבאים לידי ביטוי במסגרת המרכז להורות אחרת אותו הקמנו ב 1994. ייחודיותה של הורות משותפת זו היא בחיבור בין שונים, הומוסקסואלים והטרנסקסואליות אשר בונים את ההורות המשותפת שלהם במבנה של משפחה דו-גרעינית המבוססת על מספר הנחות יסוד כמו: *לכל ילד יש אמא ואבא *שני ההורים יכירו בילד *לכל ילד הזכות להכיר את הוריו *שותפות בהורות מחייבת קשר *זכותם של ההורים לבחור כל מסגרת קשר שמתאימה להם, כשטובתו של הילד המשותף לנגד עיניהם. כמו כן נציג את הסכם ההורות המשותפת, אותו בנינו, על חלקיו השונים: פרקטיים, רגשיים, כלכליים ואחרים. ההורות המשותפת וההסכם כפי שנביא אותו, יכולים להוות בסיס ולשמש גם משפחות באשר הן, בכלל ומשפחות דו גרעיניות אחרות, בפרט.

רחלי בר-אור, M.A., עובדת סוציאלית, פסיכותרפיסטית, מייסדת המרכז להורות אחרת
גידי שביט, M.A., עובד סוציאלי, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומדריך מוסמך, מייסד המרכז להורות אחרת

"עם כנפיים או בלי כנפיים" - אימוץ במשפחה: דילמות, התמודדויות וקונפליקטים - דליה לוי

"זה היה תינוק, שהפיות החברתיות מצאו אתמול בלילה יחד עם הגורים האבודים. התינוק היה מתוק מאוד, אבל כמו ילדים אבודים הוא היה מבוהל וקצת נודניק". הוא אמר: "אני רוצה שתאמצי אותי, ואף פעם לא תעזבי אותי, לעולם." "לעולם, זה הרבה זמן" אמרה ענת הכסף, "אבל אנחנו יכולים להתחיל הרגע" ולעצמה חשבה "זה רעיון טוב מאוד, כי לאמץ מישהו אתה לא צריך להחליט עם כנפיים או בלי .. מי שאתה מאמץ מוכרח לקבל אותך כמו שאתה." הסיפור של נורית זרחי "את לא מוכרחה לעוף אם את לא רוצה", ממחיש עד כמה רעיון האימוץ מורכב ורגיש. כשאתה מאמץ/מאומץ אתה מוכרח לקבל אותו והוא אותך, עם כל מה שבתוכך - הרגלים, שורשים, תסכולים ובנוסף להתחייב ולהבטיח. בהרצאה אתייחס לקשיי ההיקשרות ויצירת החיבורים ולמתח של נאמנויות בו נמצאים ילדים שאומצו ובני משפחותיהם. אציג בליווי דוגמאות כיצד אפיונים אלו יכולים להוות פתח והזדמנות לביסוס תחושה של שייכות שהיא ביטוי לחיבור אימוצי איכותי ולאפשרות להיות "עם כנפיים".

דליה לוי, M.S.W., פסיכותראפיסטית, מטפלת זוגית ומשפחתית. רכזת טיפולי אימוץ בת.ל.מ - רשת ארצית לטיפול פסיכולוגי, ייעוץ ואבחון. קליניקה פרטית, תל-אביב.

הורות פונדקאית - עם פונדקאית נשואה - מניעים, איבחון וטיפול - דורית נוי שרב

בעשרים ואף שלושים השנה האחרונות אנו עדים לפריחה בתחום טיפולי הפוריות למיניהם, כולל ההיעזרות באם פונדקאית. פונדקאות היא הליך מורכב מאד שיש בו היבטים רפואיים, פסיכולוגיים-רגשיים ובינאישיים, והוא דורש כוחות נפש לא מעטים. עד לעת האחרונה קבעו החוק ותקנות משרד הבריאות בישראל שעל הפונדקאית להיות אם יחידנית - חוקה גרושה או אלמנה. לאחרונה יש הקלה במתן אפשרות לזוגות הנזקקים להריון באמצעות פונדקאית להיעזר גם באשה נשואה. ההרצאה תדון בדינמיקה המיוחדת הנוצרת בין בני הזוג "הפונדקאים" ובמערכת היחסים המיוחדת הנוצרת ב'רביעיה' - בין זוג "הפונדקאים" לבין זוג "ההורים המיועדים". ההרצאה תתבסס על האבחון הראשוני, הכולל ראיונות ומבחנים, ועל ראיונות מעקב במשך ובסיום התהליך. כמוכן על כתבות ובלוגים באינטרנט. אדבר על התכונות והמוטיבציה של הפונדקאית ושל בן-זוגה, על ההשפעה על יחסי הזוג, ההסברים לילדיהם, חששות ודרכי התמודדות. יובאו מספר דוגמאות ויידונו השלכות לגבי הליווי והטיפול בשותפים השונים בתהליך, מהשלב של הקשר הראשוני, דרך הבדיקות והטיפולים להחזרת ביציות מופרות, ההיריון, הלידה ולאחריה.

דורית נוי-שרב, M.A., פסיכולוגית קלינית ומטפלת זוגית.
קליניקה פרטית, ירושלים

בתהליך הגירושין - יו"ר פרופ' נחמי באום

הבדלי מגדר בגירושין והשלכותיהם - פרופ' נחמי באום

אחד הרכיבים המעצבים את התפקוד ההורי במהלך הגירושין ולאחריהם הוא התמודדות כל אחד מבני הזוג עם האובדנים המתלווים למעבר זה. עדויות מחקריות מלמדות על הבדלים בין גברים לנשים בתהליכי ההתאבלות בגירושין. הרצאה זו תתמקד בשלש שאלות מרכזיות: מתי, איך ועל מה מתאבלים גברים בשונה מנשים בגירושין וכיצד יכולים הבדלים אלה לעצב את התפקוד ההורי.

פרופ' נחמי באום, עובדת סוציאלית, פסיכותרפיסטית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי. ראש ביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר-אילן ויו"ר האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי.

האבהות במעבר הגירושין בין מסורתיות לחדשנות - ד"ר אראלה גלין

ההרצאה תבחן את מקומה של הסביבה שבה מתעצבת הסובייקטיביות של האב במעבר הגירושין. האבהות במעבר הגירושין היא חוויה רב מימדית המתפתחת במרחב רגשי המאופיין בדיאלקטיקה של נעדרות-נוכחות, היפרדות-התקשרות והתקרבות-התרחקות, מתפתחת בארבעה מסלולי התפתחות שונים המובילים להבנייתם של זהויות נפרדות, המתארים ארבעה נרטיבים מרכזיים של אבהות: אבהות נוכחת, אבהות נאבקת, אבהות מנתרת ואבהות מודרת.

ד"ר אראלה גלין, מחברת הספר אבהות במעבר, היא מרצה בבית ספר לעבודה סוציאלית, המכללה האקדמית אשקלון, עובדת סוציאלית קלינית, מדריכה ומטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת ובעלת קליניקה פרטית.

עבודה בצוות רב מיקצועי - "גירושין בשיתוף פעולה" - רחל ולדומירסקי ועידית שחם

ההרצאה תציג הליך חדש לגירושין בשיתוף פעולה ע"י עבודה בצוות רב מקצועי המשלב מומחים מתחומים שונים, מה שמאפשר לזוג להרחיב את רפרטואר הפתרונות. המטפל המשפחתי הוא ה-case manager המיישם את עקרונות הטיפול המשפחתי בתהליך ומתערב בטכניקות של טיפול ממוקד קצר ומועד תוך מתן כלים אופרטיביים ישימים להפחתת ההסלמה בעת המשבר. נציג את שיטת הגירושין בשיתוף פעולה באמצעות הניסיון הרב שנצבר ע"י המרצות תוך תיאור מקרים והתייחסות לחוק החדש בנושא סדרי התדיינויות בסכסוכי גירושין. השיטה מיושמת בהצלחה גם בתחנות ליעוץ זוגי ומשפחתי בהתערבויות ממוקדות: חינוך להורות משתנה, הרחבת רפרטואר הפתרונות, הרגעת המערכת המשפחתית ותמיכה במשפחה בהתמודדות אפקטיבית עם הילדים.

רחל ולדומירסקי - עובדת סוציאלית, מטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת מדריכה ומנהלת שט"י בעירית רמת גן. עו"ד עידית שחם - מגשרת, מדריכה בגירושין בשיתוף פעולה, מרצה בארץ ובעולם בקונפליקטים במשפחה.

הדרכה בטיפול זוגי ומשפחתי - יו"ר ד"ר חביבה אייל

על מערכות יחסים ויחסים בין מערכות: תפיסות מדריכים את המאפיינים, הייחודיות והתמורות בהדרכה בטיפול משפחתי - חגית שטרן

למרות ההכרה בהדרכה בטיפול משפחתי כמהותית בעיצוב הזהות המקצועית של מטפלים משפחתיים, בולט בארץ מחסור במחקר העוסק בהדרכה בטיפול משפחתי זוגי בכלל ובתפיסות מדריכים את ההדרכה, בפרט. ההרצאה תתבסס על מחקר איכותני, המתאר ומנתח תפיסות של מדריכים בטיפול זוגי ומשפחתי את המאפיינים, הייחודיות והתמורות בתהליך ההדרכה. הממצאים מעלים כי מאפייני ההדרכה וייחודיותה נעוצים בהקניית התפיסה המערכתית לצד התערבויות מערכתיות ייחודיות, כדוגמת הדרכה חיה. עם זאת, הדרכה חיה מחדדת את המתח האפשרי בין תהליך הלמידה ויחסי ההדרכה לאור החשיפה, הנראות וערעור השליטה של המודרך בסיטואציה הטיפולית. התמורות בהדרכה מתאפיינות במעבר מאדיקות כלפי תיאוריות מערכתיות ומפגש עם כל המשפחה בחדר הטיפול, אל פתיחות כלפי גופי ידע פסיכודינמיים ובנטייה לטיפולים מצומצמים. בהרצאה אנסה לחדד מודעות של מטפלים ומדריכים לייחודיות ההדרכה בטיפול זוגי ומשפחתי כהדרכה מערכתית ולמורכבותה בהיותה "נקודת מפגש" בין ידע קודם וידע מערכתי חדש. אנסה לחדד את חשיבות האיזון בין למידה ויחסים בהדרכה תוך התייחסות לשלבים התפתחותיים דרכם עוברים מודרכים בתהליך הסוציאליזציה כמטפלים זוגיים משפחתיים. כן אתייחס לחשיבותם של ידע ומיומנויות מערכתיות מבוססות לצד גיוון ב"שפות תיאורטיות" כמעשירים את תהליך ההדרכה מחד ומשמרים את ייחודיות התחום המערכתי, מאידך.

חגית שטרן, מטפלת משפחתית ומדריכה מוסמכת בטיפול משפחתי, פסיכותרפיסטית, דוקטורנטית בבית הספר לעבודה סוציאלית, אוני' חיפה, מנהלת תחנה לטיפול משפחתי - מ.א. זבולון.

בקשר לקשר: השפעת מאפיינים התייחסותיים בקשר ההדרכתי על קשריו הטיפולים של המודרך - ד"ר עמית ימין

לימוד והדגמת מיומנויות של קשר מהווים מטרה מרכזית בהדרכה, שכן באמצעות הקשר ההדרכתי מודגמים ומועברים מאפייני קשר רצויים אל עבודתו המקצועית של המודרך, שמטמיע אותם בקשריו הטיפולים עם פרטים, זוגות ומשפחות. בהרצאה יוצגו מאפייני קשר הלקוחים מהגישה ההתייחסותית בפסיכותרפיה ויידונו יישומיהם במודל הדרכתי, שבו מומחיותו של המדריך נגזרת לא רק מהידע המקצועי שברשותו, אלא אף מנכונותו להעמיד ידע זה לחקירה משותפת עם המודרך ולהבנות עמו את משמעויות המעשה הטיפולי.

כמו כן, יוצגו בקצרה ממצאי מחקר על פיו יישום מאפיינים התייחסותיים בקשר ההדרכתי מוביל להעברתם על ידי המודרך לפרקטיקה הטיפולית וכן לחיזוק תחושת המסוגלות העצמית והביטחון שלו כמטפל.

ד"ר עמית ימין - עובדת סוציאלית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול משפחתי זוגי, מרצה במכללת ספיר ובביה"ס הארצי לשיקום בבריאות הנפש, בקריה האקדמית אונו.

"מי היז את הכסא שלי" - התבוננות אישית מורחבת על המדריך(ה) בטיפול משפחתי - ד"ר חביבה אייל

ההדרכה בטיפול משפחתי מוכרת כייחודית ותובענית וההדרכה החיה, שהיא המפגש הראשון, בדרך כלל, של הסטודנט עם משפחה בשר ודם, על אחת וכמה. הלמידה לקראת ההדרכה מורכבת בדרך כלל מקורסים תאורטיים בתחום ההדרכה ולעתים גם בהתבוננות בעבודתו של מדריך מנוסה במסגרת back up, ועדין המעבר מהכיסא של המתבונן אל הכיסא של המדריך יכולה להיות קשה ואפילו טראומטית. כמדריכים בהדרכה חיה יש לנו הכי הרבה "כיסאות" שעלינו למלא בגופנו וברוחנו: הדרכת המטפלים המתחילים, דאגה ואחריות למשפחה המטופלת, דאגה לדינמיקה הקבוצתית של הצוות המלווה, אחריות ללמידה קוגניטיבית ורגשית של כל אחד מהמשתתפים - חיבור החשיבה התאורטית לעשייה בפועל - וכמובן "כיבוי שריפות" ופתרון משברים בכל אחד מן החדרים.

בדרך כלל בדברנו על הדרכה אני מתמקדים במודרך או בתהליך ההדרכה, בהרצאה זו אתמקד במדריכים (ות). השפעת ה"כיסא" על התחושות הפנימיות של היושבים בהם ועל התנהגותם הומחשה על ידי ס. מינושין, מורי ורבי. מטפורה זו תשמש כאן להדגמת והמחשת הפוזיציות השונות בהן נדרשים המדריכים לנוע ולרקוד את ריקוד ההדרכה.

ד"ר חביבה אייל, פסיכולוגית קלינית מומחית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול משפחתי זוגי ובפסיכותרפיה ממוקד, מייסדות מכון שינוי ומנהלת מרכז ההכשרה בעבר, מנהלת המסלול לטיפול משפחתי זוגי ב Professional School of Psychology, מלמדת ומדריכה בארץ ובחו"ל.

סדנאות מתמשכות - ימים רביעי וחמישי ה- 13-14.9.17

הסדנאות המתמשכות תתנהלנה במקביל לקצרות ניתן לבחור בין זו המתמשכת לבין שתיים קצרות אחת בכל יום

סדנה מס' 1 - מאסטר קלאס בטיפול זוגי - ד"ר שרה איווניר

כדוגמת כתות אמן בתיאטרון, המחול או המוזיקה, תינתן אפשרות ל-5-6 מעוניינים מבין משתתפי הסדנא, לעבוד על עצמם דרך סימולציה בטיפול זוגי, בנוכחות ובאינטראקציה עם הקבוצה תוך שימוש במרחב ובעזרים שונים כמוזיקה, כתיבה, צילום וכד'. מטרת העבודה היא ללטש את ההבנה לגבי הסיטואציה, להרחיב את האופן בו הם משתמשים בעצמם ולהתנסות בטכניקות וכלים ייחודיים להתרחשות שלפניהם. המשתתפים יוכלו לבחור מצבים טיפוליים מוגדרים על פי בקשתם או מתוך מאגר שיוצע להם כגון: שקרים או סודות בחדר הטיפול; כששני בני הזוג מתאחדים נגד המטפל; התפרצויות הדדיות וכד'. הסדנא תפגיש את המשתתפים עם התנסויות כמו: הרחבת העוררות והרספטיביות; הגמשת המנעד הרגשי; לנוע בין מיקוד לערפול; אמפתיה קונפונטטיבית וקונפונטציה אמפתית; הזרמת חיות ועוד. הסדנא מיועדת למטפלים מנוסים שמעוניינים למתוח את הגבולות שלהם, לאתגר דפוסי מחשבה ולהעשיר דרכי פעולה מול הזוגות שבטיפולם.

ד"ר שרה איווניר, ממיסדות "מכון שינוי" והמנהלת הקלינית שלו בעבר. מרצה ומדריכה במסלול לטיפול זוגי ב"מכון שינוי", ובתכניות אחרות בארץ ובחו"ל. היא מציגה בכינוסים מקומיים ובין-לאומיים, ומפרסמת בכתבי עת מקצועיים.

סדנה מס' 2 - על היין והיינג: ספונטניות ותכנון, פרדוקסים ויצירתיות בפסיכותרפיה ממוקדת שינוי מערכתית - ד"ר נגה נברו רובינשטיין

ספונטניות ותכנון נחווים בד"כ כהליכים נפרדים וסותרים בקשר הטיפול. קיומם המשותף נחוה כפרדוקס. היין והיינג בפילוסופיית המזרח מתייחסים לניגודים שאין להם קיום אחד ללא השני. עולמנו המהיר דורש ממטפל משפחתי/זוגי להיות אמן עם גמישות ויצירתיות, ידע וכלים מגוונים על מנת להניע תהליכי שינוי מהירים ומשמעותיים שיחזיקו לאורך זמן. המטפל נדרש לאמנות הספונטניות והתכנון בעת ובעונה אחת. ב"פסיכותרפיה הממוקדת שינוי"¹ הספונטניות והשימוש ב"עצמי" הרגשי והיצירתי של המטפלת/בו זמנית עם תכנון מדויק של ההתערבויות הם הדשן לאפקטיביות הקרקע הטיפולית המאפשרת היוצרות שינויים מהירים. בסדנא נלמד, נחוה ונתרגל את היין והיינג של ספונטניות ותכנון וכן נתבונן בפרדוקסים שהם חלק בלתי נפרד מחיינו ונמצאים במהות של כל סימפטום. התערבויות פרדוקסליות נודעות לא רק כמאתגרות, אלא גם כיעילות. הסדנא תכלול הרצאות, הדגמות חיות, תיאורי מקרה, קטעי וידיאו ותרגול עם משתתפים.

ד"ר נגה נברו רובינשטיין, Ph.d בפסיכולוגיה קלינית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול משפחתי זוגי ובפסיכותרפיה ממוקדת. ממיסדות ובעלים של מכון שינוי. ממיסדי ה"אגודה הישראלית לפסיכותרפיה ממוקדת". מפתחת הגישה של "פסיכותרפיה הממוקדת שינוי"². מפרסמת, מרצה ומעבירה סדנאות בארץ ובעולם. חברת מערכת של כתבי העת: "Journal of Family Psychotherapy"-I ו-"Contemporary Family Therapy" ושל: Therapia Systemica.

סדנה מס' 3 - מהישרדות לאנרגיית חיים: התפתחות עכשווית של מודל סאטיר - טלי אהרני

וירג'יניה סאטיר ידועה לכולנו כאחת מהחלוצים והיוצרים של הטיפול המשפחתי. היא השאירה אחריה מורשת עשירה שמעניקה השראה להתחדשות והעזה. מודל סאטיר חי ומתפתח ברחבי העולם עד עצם היום הזה. מה סוד הקסם והאם ניתן ללמוד וליישם קסם זה? איך ניתן לשמר את התקווה גם במקרים של משפחות קשות להתמודדות? איך יכול המטפל להניע שינוי ממקום הישרדותי לקראת אנרגיית חיים? מעבר לקסם בדרך עבודתה של וירג'יניה יש למודל סאטיר בסיס תאורטי מובנה שאותו ניתן ללמוד. מודל סאטיר מציג תפיסה מערכתית הוליסטית, לפיה בני האדם הם בעלי ערך ועליהם למצוא את האוצר האישי והייחודי שבתוכם כדי להעצים את תחושת הערך העצמי. בסדנא נתוודע דרך החוויה לעקרונות המודל, נתרגל אופנים של יישומם ונשלב התנסות אישית וקבוצתית בפיסול, קול ותנועה ובכלים חווייתיים נוספים. המשתתפים יוזמנו להעז להשתמש בעצמם ככלי הטיפולי החשוב ביותר העומד לרשותם.

טלי אהרני, פסיכולוגית קלינית מדריכה ומטפלת משפחתית מוסמכת. מנחה תכניות הכשרה והשתלמויות במודל סאטיר. קיבלה פרס מנהיגות מטעם מרכז סאטיר בוונקובר על פעילותה לקידום הפיתוח והלימוד של מודל סאטיר בישראל.

סדנה מס' 4 - הקבוצה הזוגית - ריקוד הקושי בנתינה וקבלה של אהבה, היבטים עפ"י גישת האימאגו - ליאורה גרינהאוס ואורלי ורמן

כולנו כמהים לאינטימיות זוגית, אך מחבלים בה באופן לא מודע. אנו משתאים כיצד הזוגות שאנו מטפלים בהם, יכולים ברגע אחד להראות התקדמות יוצאת מן הכלל, וברגע שלאחריו, נדמה כי הלכו צעדים רבים אחורנית. הריקוד בין נתינה וקבלה של אהבה, הוא נושא מרכזי בהבנתנו את הדינמיקה הזוגית. כאשר אנו חסומים באחד משני אלו, אנו מאבדים את חווית החיבור והקשר, ומרגישים מבודדים ולא שייכים. כולנו נולדים לתוך קשר, נפצעים בקשר, וגם הריפוי יתרחש בתוך קשר. בסדנה חוויתית זו, נסתכל על הקבוצה הלא מודעת של בני הזוג לגבי נתינה וקבלה, המקשה על נסיונות ההתקדמות שלהם, ונציע דרך להשתמש בהבנה הזו, בכדי להמשיך במסע הריפוי והצמיחה הזוגי.

ליאורה גרינהאוס MSW ואורלי ורמן MSW הן מטפלות משפחתיות מוסמכות, חולקות בתפקיד יו"ר אימאגו בישראל. מכשירות מטפלי אימאגו מטעם ארגון האימאגו הבינלאומי.

סדנה מס' 5 - שילוב מרפא של מובחנות והיקשרות בקשרים זוגיים: גישת מודל ה-IFS (Internal Family Systems) לטיפול זוגי - ד"ר אסנת ארבל ועינת ברונסטין

ה-IFS הינו מודל חוויתי, אשר פותח בשנות השמונים ע"י ד"ר ריצ'ארד שורץ. המודל מציע תיאוריה התפתחותית מקיפה ומשלב עבודה קוגניטיבית עם טכניקות של דמיון מודרך, התמקדות, מיינדפולנס וגוף. יעילות המודל מבוססת מחקרית ועקרונותיו משתלבים עם התובנות הטיפוליות הנובעות מהמחקרים העכשוויים בתחום הניורוביולוגיה וחקר המוח. מאות אלפי מטפלים ברחבי העולם המשתמשים בגישה מדווחים על העומק ועל היעילות הרבה שלה. הסדנה תציג גישה תיאורטית ושיטות התערבות חדשניות ויעילות לעבודה עמוקה ומשמעותית עם זוגות, ותאפשר למשתתפים לבחון את השפעת העבודה הטיפולית על עולמם הפנימי וחיהם האישיים. הסדנה תאפשר הכרות ראשונית עם המודל ועקרונותיו, כמו גם הזדמנות לחוות בעצמם ובגוף ראשון את התהליכים והטכניקות אשר ה-IFS מציע. נציג את האופן בו ממשיג המודל קשיים בזוגיות ואת ההתערבויות הטיפוליות הנגזרות מכך. נשתמש בחומר דידקטי, הצגת מקרים ותרגול חוויתי.

ד"ר אסנת ארבל, PHD, מרצה במכללת תל חי, החוג לחינוך, וביה"ס לעבודה סוציאלית

עינת ברונסטין MSW, מרצה בתוכנית לטיפול משפחתי באוניברסיטת ת"א

אסנת ועינת הן המייסדות והמנהלות את המכון הישראלי ל-IFS.

סדנה מס' 6 - מניפולציות, שקרים ועונשים ביחסים זוגיים - אמתי מגד

לעיתים, מתוך רצון להכיל את קשייהם של המטופלים שלנו, אנו מתעלמים מהיכולת ומהבחירה שלהם להתעלל אחד בשני ובנו המטופלים. בני זוג משתמשים במניפולציות, שקרים ועונשים, הרבה יותר משרוב אנשי המקצוע מוכנים להודות. כאשר מטפל זוגי נעשה ער לכך ומגיב להם במהירות ובחדות, הפגישה הטיפולית תופסת תפנית חדה. ההצבעה על מניפולציות, שקרים ועונשים מפשיטה את בני הזוג מכלי נשקם ומסיטה את המפגש הטיפולי לשיח כן יותר, ללקיחת אחריות ולבגרות. הסדנה מציגה טיפול זוגי מבוסס מובחנות ושואבת את מקורותיה מעבודותיהם של בואן, מילאנו, סנרש וניסיונו העשיר של המנחה. הסדנה מורכבת מחומר תיאורטי ובעיקר מצפייה וניתוח של קטעי וידאו ומפגשים טיפוליים. המטרה היא להפוך את המטפל למיומן בזיהוי מהיר של מאבקי כוח שבני הזוג משתמשים בהם ביחסיהם. אלו שעברו את הסדנה דיווחו על שימוש במיומנות שנרכשה בהצלחה מיד בתום הסדנה ושהטיפוליים שלהם הפכו אפקטיביים יותר ומהנים יותר.

אמתי מגד (MFT) המכללה האקדמית תל חי - החוג לעבודה סוציאלית, תרפיה והתכנית להכשרת מטפלים משפחתיים וזוגיים. בראשית - המרכז לטיפול במשפחה והכשרת אנשי מקצוע.

סדנה מס' 7 - מקונפליקט להכרה - טיפול משפחתי זוגי בגישה הנרטיבית - אנדריאה לזר וטלי גוגול-אוסטרובסקי

אנשים פונים לטיפול כאשר השונות הבינאישית במשפחה או בזוג נחווים כמקור לקונפליקט, מצוקה, איום על הביחד או ערעור של דרכי חיים. הכלים הטיפוליים הנרטיביים מאפשרים לאנשים לבחון לדייק ולהבין את המחויבויות, האמונות, המסורות והתוכניות לחיים שלהם ושל הקרובים להם. בנוסף דרכי השיח וההקשבה של הגישה מזמינות הכרה והכלה של השונות והייחודיות של זהות. התוצאה היא חיבור למשותף והתפתחות של זהות משפחתית עשירה ורב-קולית. העבודה מאירה את האפשרויות להשפעה הדדית חיובית על הזהות ולחיבור בין אנשים. בסדנה יוצגו דוגמאות טיפוליות ותהיה הזדמנות לתרגול חוויתי.

אנדריאה לזר, M.A. וטלי גוגול-אוסטרובסקי, M.S.W. - מדריכות ומטפלות משפחתיות וזוגיות מוסמכות מטפלות, מלמדות ומדריכות מטפלים משפחתיים וזוגיים בגישה הנרטיבית.

המרכז לטיפול נרטיבי ישראלי

סדנאות קצרות - יום רביעי ה-13.9.17 בשעה 16:00-18:00

סדנה מס' 1 - **המסע הטיפולי לבניית זהות בטיפול משפחתי** - סביונה קרמר וצוות מכון ברקאי

הגישה הנרטיבית מבינה את המושג "זהות" כקשור וכטבוע ביחסים (relational), כמבוזר (distributed), פרפורמטיבי ונדיל (Combs & Freedman, 2016). ראייה מורכבת זו של מושג הזהות מזמינה התמקדות בתהליך התהוותן של הזהויות המועדפות בטיפול (becoming) ומציעה לשאול את מטאפורת המסע לבניית והרחבת זהויות מועדפות שונות בטיפול המשפחתי: של האדם עצמו/ה, של הזוג, ושל המשפחה כיחידה שלמה. הסדנה תתחלק לשלושה חלקים: בתחילה יוצגו מספר רעיונות תיאורטיים מרכזיים להבנת הזהות בגישה הנרטיבית (מישל פוקו, מייקל ווייט ואחרים), בהמשך יתנסו המשתתפים בתרגיל קצר במהלכו יתאפשר להם להתנסות בהתבוננות מורכבת זו על זהויותיהם/ן. בחלקה האחרון של הסדנה נדון ביישומים הקליניים של תובנות אלו לטיפול המשפחתי ברוח הגישה הנרטיבית.

סביונה קרמר, MSW, מנהלת מכון ברקאי לטיפול זוגי ומשפחתי. מדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי.

סדנה מס' 2 - **"מגלוי לסמוי" - דרך קולם של הילדים** - סיגל זריהן כהן

הדברים המשמעותיים באמת סמויים מהעין - אך עם הקשבה מלאה והתבוננות רב כיוונית נגלים לעיני המטפל רבדים נוספים החושפים בפניו את המבוכים המשפחתיים הסמויים, המאפשרים העמקה וטיפול בלב העניין המשפחתי.

בסדנה נחدد את ההבדל בין הסימפטומים הגלויים לסימפטומים הסמויים, כמו גם נחدد את התפיסה הטיפולית של המטפל המשפחתי.

בסדנה נצפה בעבודת מרכז "בראשית" באמצעות קונסולטציה בהדרכתה של יהודית גרינבאום. בנוסף, תודגם דרך העבודה והרציונאל בבסיס ההתערבויות.

סיגל זריהן כהן, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי. חברת צוות בכיר במרכז "בראשית".

סדנה מספר 3 - **בין שעמום לבין פנטזיות בחיי זוגיות ממבט פסיכוסואלי** - ד"ר נלי שטיין

"כל יום, כל יום בכל רחוב כשהוא עובר קרוב קרוב

לרגע קט ואוילי אני שלו והוא שלי

כל יום, כל יום, אני מאבדת בחור יפה ברחוב, בחור יפה ברחוב..." כתבה רימונה די נור.

מילות השיר מרמזות על המתרחש בעולמנו הפנימי, שם מראה פניו של זה, מחוות גוף אלמונית, קרבה נכפית בזמן נסיעה בתחבורה ציבורית - יכולים לנגוע בנפשנו ולהרטיטה. באם הגיבורה חיה בזוגיות או בגפה, אין אנו יודעים ויש בכך להמחיש מצב תודעתי דיסוציאטיבי בו נעלמת לרגעים תודעת המציאות החיצונית ומגעם הרגשי של הפנטזיות נוכח כאילו התקיימו בפועל. בסדנה נדון בחוויות שעמום רגשי ומיני למול פנטזיות ומשאלה למימושן מחוץ לחיי נישואין. דוגמאות המעלות שאלות בנוגע לקושי בתשוקה, לסקסואליזציה כמנגנון התמודדות ולאתגר בלגשר על פני מרחק וניכור מיני ממושכים. נשוחח על המרחב הפוטנציאלי בו מתקיים דיאלוג מתמיד בין המציאות הזוגית השגורה והמוכרת לבין מציאות מדומיינת בה מתקיימים מאווים ושתיקות לא מדוברות. נעזר בקטעי סרטים וכתביה בכדי לגעת במושקק, ובמה שלא תמיד מדובר תוך שאנו מבררים היבטים פסיכו-סקסואליים של קשרים זוגיים. הדיון בנושא יעלה קונפליקטים תוך-נפשיים ובין אישיים, להם מחפשים מטופלינו, ואנו יחד עמם/ן, דרכי התמודדות ופתרונות ונסה לגבש קיום מרכזיים לעבודה קלינית.

ד"ר נלי שטיין Ph.D, עובדת סוציאלית קלינית. מטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת. מדריכה מוסמכת לטיפול משפחתי זוגי ומטפלת מינית מוסמכת. מנחת קבוצות למיניות האדם ומדריכה מחנכים/ות למיניות במסגרת הנחיית קבוצות. מטפלת בקליניקה פרטית ובקליניקה "אישי" בהנהלת פרופ' חרותי וגב' ליאורה רכס. מרצה ומנחה ברחבי הארץ.

סדנה מס' 4 - אלף מטפלים לא יצליחו לתקן אותי? סוגיות ומתחים בשילוב בו זמני של טיפול זוגי ואישי - ד"ר עירית קליינר פז ורון ניסים

במהלך הקריירה שלנו כמטפלים העוסקים בטיפולים אישיים וזוגיים, אנחנו עשויים למצוא את עצמנו במצבים בהם ישנם "שותפים" גלויים או סמויים לטיפול בפרט או בזוג, כשמתנהלים בו זמנית גם טיפול אישי וגם זוגי. אנחנו מוצאים שלהיות מטפל אישי של מטופל הנמצא במקביל בטיפול זוגי, או להפך, להיות המטפלת הזוגית של זוג שמי מהם נמצא גם בטיפול אישי, הוא חוויה מאתגרת מבחינה אישית, מקצועית ומוסרית. מעט מאד נכתב על הנושא ועל השאלות הניצבות בפני המטפלים השותפים - האם יהיה ביניהם קשר, ומתי? האם ריבוי המטפלים הינו ברכה המעשירה את התהליך הטיפולי או שזהו מצב מועד לקונפליקט ומתח וכיצד והיכן מתבצעת האינטגרציה של התהליכים והתובנות הטיפוליות מאפיקי הטיפול השונים? בסדנה נציג מודל שפותח במרכז לטם (לטיפול בטרואמה מינית) להתערבות זוגית המלווה ותומכת בטיפול האישי של הנפגעת. נעלה מקרים מהניסיון של המנחים והמשתתפים, נחתור להרחבת הלמידה על ידי דיאלוג משותף תוך שילוב רעיונות מתאוריית יחסי-אובייקט והעמדה ההתייחסותית, וננסה לנסח עקרונות מוסכמים של התמודדות מיטבית.

דר' עירית קליינר-פז, פסיכולוגית קלינית-מדריכה בכירה. חוקרת, מרצה ומלמדת בתחום הטיפול הזוגי ומשקיו עם פילוסופית השפה והעמדה ההתייחסותית. מדריכה בארגון "עמך" ובתחנות לטיפול משפחתי.

רון ניסים, פסיכולוג קליני ומטפל זוגי ומשפחתי מוסמך. חבר צוות במרכז לטם בבי"ח איכילוב. מרצה במכון ברקאי לטיפול זוגי ומשפחתי. מדריך בתוכנית ללימודי פסיכותרפיה במרכז הבינתחומי הרצליה. דוקטורנט בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר-אילן.

סדנה מספר 5 - מין ורבלי: על ארוטיקה ומיניות בחדר הטיפול - רועי סמנה

ביטויים מיניים מצד מטופלים, לא כל שכן התנהגותיות מיניות, נתפסות כיום, פעמים רבות, כביטוי של צרכים ראשוניים. העובדה כי החושניות, ואולי אף המיניות, גם היא ראשונית, נשתכחה מן הלב. אנו נתקלים במהלך עבודתנו הקלינית בלא מעט ביטויים של מיניות ויצריות, חלקם גלויים וחלקם עצורים ומוסווים, אך התאוריה הפסיכואנליטית, ששמה שמה דגש על יצריות ומיניות בתחילת דרכה, עברה במהלך השנים סירוס. כמטפלים אנחנו יכולים להתפלסף באופן אינטלקטואלי על ליבידו, אך מה עם החיות? עד כמה הדיבור המיני, אם בכלל מתאפשר כזה, מצליח לקרום עור וגידים, בשר ואיברים, בחדר הטיפול? בסדנה נתמקד בנושאים אלה ונבחן את האופן בו המיניות והארוטיקה נכנסות לחדרי הטיפול שלנו או מושלכות החוצה. ניתן מקום לעוררות ולהגנתיות, לגלוי ולסמוי מן העין ומן התודעה. נבחן כיצד גורמים אלה באים לידי ביטוי בעשייה הטיפולית שלנו, במה אנחנו 'נוגעים' או נמנעים 'לגעת', ונבין כיצד הם תורמים לתהליך הטיפולי או מעכבים אותו.

רועי סמנה, M.A., פסיכולוג קליני מומחה, מרצה בתוכנית לפסיכותרפיה של אוניברסיטת בר-אילן, בבית הספר לטיפול פסיכותרפיה "תמורות" (אוניברסיטת בר-אילן) ובתוכנית לפסיכותרפיה של מרכז ויניקוט (שלוחת אילת). מאמרים וסקירות רבות פרי עטו פורסמו באתר "פסיכולוגיה עברית" ובכתב-העת "שיחות". מטפל במבוגרים ונוער בקליניקה פרטית.

סדנה מספר 6 - לאלף שדונים בארץ יצורי הנפש: כוחות חיוביים וכוחות חוסמים במרחב המשפחתי - אפרת מעיין

בכל אחד מאתנו מסתתרים "שדונים" (דפוסים, מחשבות שליליות אוטומטיות וכד') המשפיעים עלינו כמו: "שדון הביקורת" המפעיל שיפוטיות פנימית, "שדון ההקטנה העצמית" הגורם לנו לא להאמין ביכולותינו וכד'. בכל אחד מאתנו גם חבויים כוחות צמיחה ורפיון כמו: "הכח להתאושש אחרי משבר", "הכח להאמין בעצמי" וכד'. כל מטפל משפחתי מכיר את העוצמה שבה בני משפחה יכולים להפעיל את השדונים אחד של השני: שדון הביקורת של אמא יכול לגרום לשדון ההקטנה העצמית של הילד, שדון הדווקא של הילד מעורר את שדון העצבים של אבא ושדון פריצת הגבולות של המתבגר מוביל להתנפחות שדון השליטה וחוסר האונים של ההורה. "ארץ יצורי הנפש" היא שפה טיפולית שפותחה משנים של ניסיון קליני בהשראת התאוריה היונגיאנית, רעיון ההחצנה של מיקל ווייט, הגשטלט, הבודיזם והטיפול הקוגניטיבי. בסדנה נלמד להשתמש בכלי על מנת לשפר את השיח המשפחתי, לסייע להורים להעצים את ילדיהם ולרכוש שפה אפקטיבית לוויתור רגשי והתנהגותי. המשתתפים יוזמנו להתנסות אישית של מפגש עם הכוחות והשדונים של עצמם דרך קלפים טיפוליים, הבעה ביצירה, כתיבה ושיחה. כמו כן יוצגו דוגמאות מעבודה קלינית עם ילדים והורים, הדרכת הורים וטיפולים דיאדיים.

אפרת מעיין, פסיכולוגית קלינית יונגיאנית ומטפלת בעזרת בעלי חיים. עוסקת בטיפול בילדים, מתבגרים ומבוגרים בגישה מערכתית הכוללת טיפול זוגי, הדרכת הורים וטיפול דיאדי. מדריכה, מנחת צוותים טיפוליים וסדנאות למטפלים.

סדנה מס' 7 - **שימוש ב"קשר מרפא" בהדרכת עמיתים על פי גישת האימאגו** - אורית דחורי, דורית נוי שרב, תמרה מיאלניק וצילה לנגה

מבין מגוון הגישות והתיאוריות החדשניות בתחום הטיפול הזוגי, בולטת גישת האימאגו המביאה פרדיגמה אשר שמה את מערכת היחסים ו"המרחב הזוגי" במרכז ההתייחסות הטיפולית.

בסדנה נציג את שיטת ההדרכה הייחודית שפיתחנו במשך עשור בקבוצת עמיתות, כולן מטפלות ותיקות בגישת האימאגו, ובה אנו משתמשות בכלים של האימאגו: שיקוף, אישוש ואמפתיה, וכן הצעות לגדילה והתפתחות אישית. הנועצת נעזרת בדיאלוג עם אחת מחברות הקבוצה, לבחינת קשייה והמחסומים בהם נתקלה בטיפול בבני זוג. התבוננות והעמקה בעולם האישי, כולל חזרה ממוקדת לילדות, מאפשרת תובנות חדשות לגבי נקודות תקיעות בעבודה עם הזוג. בנוסף כל משתתפת מוסיפה גם מניסיונה בגישות אחרות - נארטיבית, SE עם תחושות גוף ועוד, מה שמעשיר את תרומת ההדרכה הקבוצתית. בסדנה נביא מספר דוגמאות מתוך עבודתנו, ונאפשר דיון והתנסות של המשתתפים.

אורית דחורי, פסיכולוגית M.A., מוסמכת בטיפול משפחתי זוגי, מטפלת, מדריכה ומנחת סדנאות בגישת האימאגו
דורית נוי-שרב, M.A., פסיכולוגית קלינית, מדריכה מוסמכת בפסיכותרפיה ודיאגנוסטיקה, מטפלת זוגית מוסמכת בגישת האימאגו

תמרה מיאלניק, M.A., פסיכולוגית חינוכית, מדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי, מטפלת מוסמכת בגישת האימאגו.
צילה לנגה, M.A., פסיכולוגית חינוכית, מטפלת מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי, מטפלת מוסמכת בגישת האימאגו, מטפלת בטראומה בשיטת S.E

סדנה מס' 8 - **אב, בן והסיפור שלהם: סיפור משותף ככלי טיפולי נרטיבי ליחסי אבות ובניהם המתבגרים** - יואב כהן-מנור

לקרבה רגשית בין אבות ובניהם תרומה עצומה להתפתחות הפסיכולוגית ולחוסן הנפשי של הילדים. טיפול רגשי עשוי לתרום רבות לחיזוק הקשר בדיאדות של אבות ובנים. אבל גברים נוטים להימנע מפסיכותרפיה עקב הקושי הרחוק אצל גברים בחשיפת רגשות והימנעות מייעוץ רגשי פנים אל פנים. לכן אוכלוסייה זו זקוקה להתערבות טיפולית שתתחשב בקשיים הייחודיים הללו. הסיפור המשותף הוא כלי טיפולי ביבליותרפויטי אשר מתמקד ביחסים. מטלת כתיבה של סיפור משותף ממקדת את תשומת הלב של המשתתפים בביצוע משימה ומאפשרת אינטראקציה בינאישית, ולכן מתאימה במיוחד לשימוש במסגרת טיפול בגברים, שנמנעים על-פי רוב מביטוי רגשי מילולי. הכלי פותח במסגרת מחקר באוניברסיטת חיפה. בסדנה יוצג אופן השימוש בכלי "הסיפור המשותף" לצד מיפוי היבטים עיקריים ביחסי אב-בן הבאים לידי ביטוי בסיפור המשותף. כמו כן, יוצג אופן הניתוח של הסיפור המשותף, לצד התערבויות תרפויטיות המתאפשרות באמצעות הכלי. הסדנה תאפשר למידה חווייתית ותרגול של הסיפור המשותף.

יואב כהן-מנור, מטפל בהבעה ויצירה MA, מטפל במשרד החינוך ובעבר בבריאות הנפש, ובעל קליניקה בתל-אביב.

סדנה מס' 9 - **הלא -ידוע המשפחתי : מ-ידע בלתי מנוסח ביחסים לתהליכי עיבוד ופרשנות בטיפול** - ד"ר אביבה מזור

הסדנה תתמקד בהכרות מעמיקה של חומרי הלא -ידוע המשפחתי עבור מטפלים/ות המיישמים שיטות טיפול פסיכודינמיות וכן גישות טיפול אחרות. באמצעות תיאורי מקרים ננתח את חומרי הלא - ידוע המשפחתי והשימוש בהם בטיפול. הצעד הראשון יכלול זיהוי ואיסוף של חומרי הלא - ידוע המשפחתי המאפשרים גישה ישירה לאיבחון מוקדי העומס והסבל. בצעד השני ניצור את הספירלה המשפחתית באמצעות התהליך הטיפולי. הספירלה המשפחתית המורכבת הן מעולמו של העצמי והן מהדינאמיקות של יחסי הזוג והמשפחה. הצעד השלישי יתמקד בפירוש ועיבוד חומרי הלא ידוע במרחבי הביניים השונים של היחיד ויחסי המשפחה. בכל אחד מתהליכי הטיפול הנ"ל נתייחס למרחב הפנימי של המטפלת/ת. כיצד אנו המטפלים מפענחים ומפרשים את חומרי הלא ידוע באמצעות תגובות לא מודעות, אוטומטיות, תהליכי ההעברה וההעברה הנגדית.

ד"ר אביבה מזור, מטפלת משפחתית, זוגית ואישית. מרצה לפסיכולוגיה וטיפול משפחתי במסלול המ.א. בביה"ס לעבודה סוציאלית באוני' ת"א (1985-2005) ובמכללת סמינר הקיבוצים (1985-2010). חוקרת בתחום הטראומה וטיפול בניצולי שואה במסגרת "עמך". אביבה פרסמה מחקרים בנושא טראומה, יחסי משפחה, כיהנה כיו"ר האגודה הישראלית לטיפול משפחתי. כיום עובדת בקליניקה פרטית.

סדנאות קצרות - יום חמישי ה-14.9.17 בשעה 11:15-9:15

סדנה מס' 1 - עשייה טיפולית מצמיחה ומחוללת שינוי בטיפול זוגי, על פי גישת הטיפול הדינמי-חוויתית-מואץ AEDP - עידית רונן-סתר

גישת AEDP לפסיכותרפיה הינה תיאוריה ושיטת טיפול שפותחה על ידי ד"ר דיאנה פושה מניו יורק, הנמנית בחוד החנית של תחום הטיפול בטרומה. השיטה מבוססת על תיאוריית ההתקשרות ומכוונת לטיפול בטרומות התפתחותיות וראשוניות (Developmental Attachment Traumas). מספר הנחות יסוד מנחות את השיטה: תיאוריה של שינוי (transformation-based), חקר המוח וגמישותו והיכולת למימוש של שינוי, תיאוריה המבוססת החלמה (healing based), תוך מעקב על הממד הפיזי והפיזיולוגי המלווה חוויות חושיות, תחושתיות ורגשיות. בשנים האחרונות, מתוך גישת AEDP, התהוותה שיטת עבודה לטיפול זוגי, על ידי ד"ר דיוויד מארס. גישת AEDP לטיפול זוגי מתמזגת עם גישות טיפוליות נוספות, בכללן גישות התייחסותיות, חוויתיות, EFT, אימאגו, ועוד. מטרת הסדנה היא היכרות ראשונית עם גישת הטיפול החוויתית הדינמי המואץ, בטיפול פרטני ובטיפול זוגי, חשיפה לאפשרויות המוצעות ללמידה והעמקה של שיטות העבודה הטיפולית בגישת AEDP. בסדנה ייעשה שימוש במצגות והקרנת קטעי סרטים של טיפולים הן באנגלית והן בעברית.

עדיית רונן-סתר, מטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת, מרצה על טיפול משפחתי באוניברסיטת תל אביב (במרכז האוניברסיטאי להשתלמות יועצים, בית הספר לחינוך). עדיית בעלת הכשרה בטיפול בטרומה אצל מומחה הטרומה ד"ר ון-דר-קולק, ממרכז הטרומה בבוסטון, ונמצאת בתהליך ההכשרה בגישת aedp (ניו יורק).

סדנה מס' 2 - חקר הסזורה, הרטט של הסינפסה והתנועה השרירית והרגשית ברגע החיבור: טיפול בקשיים זוגיים הקשורים למפגש הגופני והמיני מתוך התבוננות לא פתולוגית - ביון, מיינדפולנס וטיפול ממוקד חמלה - גבו וייס

הטיפול בזוגות עם קשיים הקשורים למגע, אינטימיות, מיניות ויחסי מין, על פי גישה דה-פתולוגית ודה-סימפטומולוגית זו, עוסק בנקודות החיבור והמפגש. בגישה זו נחקר את רצף המחשבות, הרגשות העולים או הנחסמים ואת הכיווצים השריריים. בתנועה עדינה, בחדר הטיפול ובהתנסויות בבית, בני הזוג לומדים לחקור את הרטט העדין של רגע המפגש בין אחד לשני ובין חלקים מנותקים שבתוכנו. בתהליך הטיפול, ובעזרת לימוד ותרגול משותף של מיינדפולנס וחמלה, אנו פותחים את המרחב להישאר ברגעים המפחידים, להשהות תגובות הימנעות אוטומטיות ו"עתיקות" ולאפשר התקרבות לכאן ועכשיו ולחוויה הרגשית שעולה. המסע המשותף, הנו מסע של התקרבות ואינטימיות בין בני הזוג ובאותה מידה מסע של חידוש התנועה בכיוון של צמיחה אישית.

גבו וייס, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי ועוסק שנים רבות בטיפול בקשיים בתחום המיניות עם פרטים וזוגות. כפסיכותרפיסט ומטפל זוגי משלב עבודת גוף-נפש מתוך אמנויות הלחימה המסורתיות (פסיכותרפיה-דו), המיינדפולנס והטיפול ממוקד חמלה (CFT). ראש תכנית ההכשרה למטפלים: זוגיות ומיניות בטיפול באנשים עם מוגבלויות, בבית הספר ללימודי המשך באוניברסיטת בר אילן.

סדנה מס' 3 - הגישה הפונקציונאלית-דיאלקטית - מערכתית בטיפול משפחתי זוגי - פרופ' משה אלמגור

הגישה המערכתית דיאלקטית פונקציונאלית (FDS) הינה קצרת טווח ממוקדת פתרון המתאימה לטיפול פרטני, זוגי ומשפחתי. הגישה מבוססת על שלושה מרכיבים עיקריים: א. ההבנה כי כל התנהגות היא פונקציונלית וכי ההתנהגות עמה בא האדם לטיפול היא בעצם ניסיון שלו לפתור בעיה אחרת הנתפסת כמאיימת יותר ב. ההתנהגות ניתנת להבנה באמצעות התפיסה הדיאלקטית ההגליאנית המדגישה כי כל מושג מורכב משני אלמנטים סותרים הנוכחים בו-זמנית (עבד-אדון, עצמאות-תלות) שביניהם קיים מתח. פתרונו הזמני של המתח יוצר איזון רגעי (סינתזה) שיוצר דיאלקטיקה חדשה וחוזר חלילה. ג. המערכת מספקת את צרכיו הבסיסיים של האדם לביטחון, שייכות וזהות ולהתנהגות יש ערך פונקציונלי. כשאדם חש חרדה וחוסר ביטחון מאפשרות של אי סיפוק צרכים אלו, הוא מפתח התנהגות שמטרתה לנסות להבטיח את סיפוקם. התנהגות זו, מחוץ להקשרה, עלולה להיתפס כלא מתאימה. הבנת המשמעות הדיאלקטית מאפשרת לזהות את הפונקציה של אותה ההתנהגות בהקשרה המערכתי. לדוג, התנהגות חרדתית יכולה לבטא ניסיון לשלוט על פחד מאיבוד שליטה. ע"י הבנת המשמעות הדיאלקטית פונקציונאלית של החוויה, ניתן להביא לשינוי בתפיסתה. השינוי מעניק כוח לאדם ומאפשר לראות את הצדדים החיוביים וההזדמנות הטמונה בקושי. הסדנה תכלול חלק תיאורטי והדגמה באמצעות משחק תפקידים.

פרופ' משה אלמגור, יו"ר האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי. החוג לפסיכולוגיה, אוניברסיטת חיפה. מנהל שותף במרכז מפנה, חיפה.

סדנה מס' 4 - ליצור, לפעול ולשחק בטיפול המשפחתי והזוגי: שילוב פסיכודרמה וגישת STST - אילנה רזי בן מאיר

מאבקי כח, תפקידים נוקשים, עמדות שרידה, ציפיות לא ממומשות, תפיסות ואמונות, אלה ועוד חוסמות את אנרגית החיים במקום בו אנו צומחים ומשתוקקים. המשחק הפסיכודרמטי מזמין את המשפחה לחוות את הכוחות היצירתיים כדי לשנות תפקידים, להסיר מחסומים ולמצוא מחדש שבילים של צמיחה וקבלה, אמון ואהבה. לסדנה 3 חלקים.

בחלק הראשון נשתמש בכלים סוציו/פסיכו דרמטיים להתבוננות עצמית בהתפתחות האישית שלנו ביחס ל-4 עמדות השרידה: מרצה, מאשים, שכלתני, ולא רלוונטי. נעזר במשחק הפסיכו דרמטי לזהות תהליכי שינוי וצמיחה ברצף בין עמדות השרידה לבין אנרגית חיים, המחוברת לתואמות, ספונטניות ויצירתיות. בחלק השני והשלישי נבדוק שילובים, שמאפשרת הפסיכודרמה כאשר היא משוחח באופן חווייתי עם הטיפול המשפחתי והזוגי, ובעיקר עם גישתה של וירג'יניה סאטיה, מחלוצות הטיפול המשפחתי ועם המודל שפיתחו ממשיכה: STST: Satir Transformational Systemic Therapy. המשתתפים מוזמנים להביא זוגות או משפחות להדרכה באמצעות פסיכודרמה בגישת מודל סאטיה.

אילנה רזי בן מאיר, M.A, מטפלת ומדריכה מוסמכת בפסיכודרמה, מוסמכת בטיפול משפחתי וזוגי. קליניקה פרטית זיכרון יעקב ותל אביב

סדנה מס' 5 - אובדנים שאינם מוות: היא, הוא והזוגיות - פרופ' נחמי באום, אוניברסיטת בר-אילן

מטפלים זוגיים ומשפחתיים מטפלים באנשים שמתמודדים עם אובדנים מגוונים הנגרמים להם ו/או לקרוביהם בשל הפלה, גירושין, מחלה פיזית או נפשית, נכות, הורות לילד עם צרכים מיוחדים, פרישה, פיטורין ועוד. ההבנה כי לאופן שבו אנשים מתמודדים עם אובדן השפעה נפשית ותפקודית מיידית וארוכת טווח מוכרת למטפלים, אך כיוון שאובדן מקושר אסוציאטיבית עם מוות, מרבית הידע מתמקד בהתמודדות עם שכול, בעוד ההבנה לגבי ייחודיות התהליכים המתרחשים באובדנים שאינם מוות מוגבלת. חסר זה בעייתי כיוון שדווקא באובדנים אלה הלגיטימציה להתאבל כמעט ולא קיימת. מטרת הסדנה להעמיק את התפיסה של מטפלים זוגיים ומשפחתיים באשר לאובדנים שאינם מוות (Non-death Losses) ולהשלכותיהם. אציג תפיסה שמפרטת מהם המאפיינים הבולטים של אובדנים שאינם מוות ואפרט את ייחודיות תהליכי ההתאבלות בעקבותיהם תוך התייחסות לכל אחד מבני הזוג ולהשלכות ההבדלים המגדריים על חווית הזוגיות.

פרופ' נחמי באום, עובדת סוציאלית, פסיכותרפיסטית, מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול זוגי ומשפחתי. ראש ביה"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר-אילן ויו"ר האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי.

סדנה מס' 6 - ריקוד גברי בעולם נשי: על היות מטפל גבר ישראלי - ניר יואלס ונעם ישראלי

עולם הטיפול הנפשי כיום מאכלס בחובו נשים כשהפוזיציה האימהית בעולם הטיפול בורה בו. כשני גברים מטפלים, אנו נמצאים מתחילת הכשרתנו עם רוב נשי מובהק. אנו מדריכים ומודרכים בעיקר ע"י נשים. כגברים, אנו מוצאים את עצמנו פעמים רבות נעים ומחפשים את דרכנו האישית בין שפות הריקוד הנשיות והגבריות. אם בעקבות המטופלים שלנו הגברים, שהולכים, פעמים רבות, לאיבוד במרחב הנשי בתוך הסיטואציה הטיפולית, ואם בחיינו כגברים המתפקדים במערכת זוגית ומשפחתית הנטועה בתרבות שבה הממד הגברי עדיין מודגש ודומיננטי.

מאהלר וג'סיקה בנג'ימין, יהוו את המסגרת התיאורטית שלנו. הראשונה בחנה את הנפרדות כמשימה התפתחותית מרכזית ולעומתה בנג'ימין, בוחנת את הבניית ההדדיות כצורך ראשוני והכרחי לאינדיבידואליות. בעוד הישגיות ותחרות כפוזיציות, שבהם עוסקים גברים, דורשות נפרדות והרחקה, העמדה ההתייחסותית מבקשת להחיל את מערך ההדדיות על הגבר. ננסה להבין כיצד המטפל והגבר הישראלי נעים לאתגר. ננסה לבחון את שונות השפות, העמדות השונות וההפנמה של העמדה האינטגרטיבית בתוך העולם הגברי. דרך תיאורי מקרים וחוויה אישית, ננסה לשקף את העמדה של המטפל הגבר, תוך פיתוח הטענה כי המטפל הגברי מהווה גשר בין השפות השונות, גשר שבנה מתוך או שהוא הוא אינטגרציית השפות השונות ונבחן הדילמות העומדות בפניו כאשר מעלים אפשרות זו.

ניר יואלס, עובד סוציאלי קליני, מטפל משפחתי וזוגי מוסמך, מרצה ומדריך במסגרות שונות, תלמיד בבית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת בר-אילן. עובד בקליניקה פרטית - רמת גן.

נעם ישראלי הוא פסיכולוג, פסיכותרפיסט אקזיסטנציאליסטי, מטפל משפחתי וזוגי מוסמך

סדנה מס' 7 - מי מעז לאלתר בטיפול? כישורי אילתור תיאטרליים בשירות המטפלת/ הזוגית והמשפחתית/ (הנועזת) - עשהאל רומנלי

רבים מתארים את הטיפול כסוג של תיאטרון ובמרכזו היכולת לשחק. רגעי האלתור המתוארים בספרות המקצועית הם Improvisational moments או "רגעי עכשיו", בהם המטפל והמטופל יוצרים ביחד, באופן ספונטני, חוויה חדשה שמשנה מבנים מחשבתיים ומאפשרת שינוי בתהליך הטיפול. רגעים אלה לא ניתנים לתכנון, והם תוצאה של פתיחות וגמישות של המטפל, וקשב לחוויית המטופל/משפחה בתוך הקשר הטיפולי. סדנא זו תעסוק בכישורי אלתור תיאטרלי כמרכיב חיוני של יצירת שינוי בטיפול זוגי ומשפחתי. בסדנא נבחן את עקרונות האלתור התיאטרלי ונבין כיצד עקרונות אלה משיקים ומעשירים את הפרקטיקה הטיפולית שלנו. נתרגל חלק מעקרונות אלה בצורה חווייתית בלתי אמצעית ונתבונן לאחר מכן יחד על התהליך. אין צורך בניסיון קודם בתיאטרון, אלא רק פתיחות ורצון למשחק. נא לבוא בבגדים נוחים לתנועה.

עשהאל רומנלי, עובד סוציאלי קליני, מטפל זוגי ומשפחתי מוסמך, קליניקה פרטית ומכון ראות, דוקטורנט בעבודה סוציאלית האוניברסיטה עברית בירושלים.

סדנה מס' 8 - יישומי DBT בטיפול משפחתי - צוות הטיפול המשפחתי, היח' הפסיכיאטרית ב"ח זיו צפת

DBT טיפול דיאלקטי התנהגותי היא שיטה שפותחה לטיפול במטופלים הסובלים מהפרעת אישיות גבולית. השיטה פותחה וגובשה ע"י פרופ' מרשה לינהן. ה-DBT מבוססת על תפיסת עולם זן-בודהיסטית הרואה את המציאות כשלמות ואת מה שנראה כניגודים, כהיבטים שונים של שלמות זו. DBT מבוססת על מודל מערכתי-טרנזקטי התופס את ההפרעה כמתפתחת מתוך יחסי הגומלין שבין קשיים בוויסות רגשי של הפרט ובין סביבה לא מתקפת. מעל 15 שנה צוות היחידה הפסיכיאטרית לילד ולנוער בבי"ח זיו שבצפת, מטפל ומלמד את מודל ה-DBT. אנו משתמשים ב-DBT כשיטת טיפול מרכזית בטיפול בבני נוער הסובלים מהפרעות אכילה ומהתנהגויות קיצוניות ומסוכנות. בנוסף, צוות הטיפול המשפחתי ביחידה עושה שימוש נרחב ביישומי ה-DBT בטיפול משפחתי. מטרת הסדנה היא ללמד את דרך העבודה שלנו והיישומים השונים בהם אנו משתמשים ב-DBT בטיפול משפחתי. הסדנה תכלול הרצאה תאורטית ולימוד חווייתית תוך התנסות בכלים טיפוליים ספציפיים של DBT בטיפול משפחתי. בנוסף, יובאו הצגות מקרה ודוגמאות מהשדה הקליני.

צוות הטיפול המשפחתי, היח' הפסיכיאטרית ב"ח זיו צפת

סדנה מס' 9 - כלים שלובים: עבודת מטפלים ועורכי דין בהליכי גירושין - עו"ד מיכל שקד ועו"ד מיכל קמפפר

הליך הגירושין הוא הליך רב מקצועי מטבעו, כאשר המקור לסכסוך המשפחתי הוא בד"כ רגשי, ואולם ביטוייו הינו משפטי. בימים אלו נכנס לתוקפו חוק להסדר התדיינויות במשפחה. בבסיס החוק ההבנה כי על עורכי דין ומטפלים לעבוד יחד, ככלים שלובים, בהליכי גירושין ובסכסוכים משפחתיים. המדובר בצעד ראשון לקראת מהפכה חברתית ובפריצת דרך הן בעולם המשפטי והן בעולם הטיפולי. בסדנא אינטראקטיבית וחווייתית זו נציע היכרות עם העולם המשפטי בהליכי גירושין, כולל: הצצה לעולם ההתדיינויות המשפטיות, לעולם הגישור ולעולם ה"גירושין בשיתוף פעולה" (Collaborative Divorce) - המציע עבודה משולבת של מטפלים ועורכי דין לסיוע למשפחה במשבר הגירושין והנחשב היום ל"דור הבא" של הליכי הגירושין. בסדנא נציע מגוון אפשרויות לשילוב מטפלים בעבודה עם עורכי הדין, נעמוד על תפקידם החשוב וההכרחי של מטפלים בהליכים אלו, ונבחן יחד כיצד המטפלים יכולים לסייע בהליכים השונים.

מיכל שקד, עו"ד, מגשרת, גירושין בשיתוף פעולה, מרצה בארץ ובעולם בתחום יישוב סכסוכים במשפחה מיכל קמפפר, עו"ד, מגשרת, גירושין בשיתוף פעולה, מרצה בארץ ובעולם בתחום יישוב סכסוכים במשפחה

מיקום הכנס:

הכנס יתקיים במרכז הכנסים הבינלאומי באשקלון, רחוב בן צבי 12 אשקלון.

הגעה לכנס:

בנוסף להגעה ברכב הפרטי, ניתן ונוח להגיע לאשקלון גם בתחבורה ציבורית, ובעיקר ברכבת.

למגיעים ברכבת, תאורגן גם הסעה לאולם הכנסים וחזרה (מותנה בהודעה למשרדי האגודה ומינימום נרשמים, לא כרוך בתשלום נוסף).

חניה:

חניה חינם ללא תשלום.

הכנס כולל:

- הרצאות מליאה, מושבים מקבילים וסדנאות מקצועיות (יש לבחור במעמד הרישום לכנס).
- ארוחת צהריים מלאה בכל אחד מימי הכנס וכן כיבוד ושתייה לאורך היום.
- תוכנית ערב במלון (פרטים יינתנו בהמשך)

השתתפות בכנס תוכר כ-28 שעות לימוד "בסוגיות בטיפול זוגי ומשפחתי" למועמדים להסמכה להדרכה

לינה:

אנו מציעים תעריף לינה מוזל לימי הכנס במלון לאונרדו הממוקם על חוף ימה של אשקלון. חדרים נוחים המשקיפים לים, שירותי ספא ובריכה. במרחק 5 דקות נסיעה ממרכז הכנסים. במידה הצורך, תאורגן הסעה מהמלון לכנס ובחזרה למגיעים בתחבורה ציבורית. (לתעריפי החדרים ואופן ההזמנה ראה פירוט בהמשך)

דמי השתתפות:

קדם כנס - "מפצחים את הקונפליקט הזוגי" השתלמות בהנחיית פרופ' ג'ון וג'ולי גוטמן ימי שני- שלישי 11-12.9.17 לפרטים נוספים לחץ כאן	יום אחד של הכנס 13 או 14 בספטמבר 2017	2 ימי הכנס - ימי רביעי-חמישי 13-14.9.17	3 ימים - (קדם כנס ויום כנס נוסף) ימי שני-רביעי, 11-13.9.17	4 ימים מלאים - ימי שני-חמישי 11-14.9.17	
₪ 1350	₪ 350	₪ 600	₪ 1650	₪ 1850	חבר אגודה
₪ 1650	₪ 400	₪ 700	₪ 1850	₪ 2050	אורח
₪ 1350	₪ 250	₪ 450	₪ 1500	₪ 1650	סטודנט (תואר ראשון, תואר שני או לימודי טיפול זוגי ומשפחתי במסלול מלא)

ניתן להרשם לכנס טלפונית- 09-7467064, בפקס- 09-7467065, או בהרשמה אינטרנטית - לחץ כאן

* ניתן לחלק את התשלום עד 4 תשלומים ללא ריבית.

מדיניות ביטולים:

- * עד יום שני, 14.8.17 ניתן לבטל את ההרשמה ולקבל החזר כספי בניכוי 10% דמי רישום.
- * החל מיום שלישי, 15.8.17 ועד יום ראשון 3.9.17 החזר כספי בניכוי 30% דמי ביטול.
- * החל מיום שני, 4.9.17 לא ניתן יהיה לקבל החזר כספי.

לינה באשקלון במהלך הכנס

הרישום ללינה מתבצע בנפרד וישירות מול חברת ASI Global ובאחריותה

- הלינה תכלול גם תוכנית ערב (מותנה במינימום משתתפים)
- מחירים כוללים מע"מ
- המחירים זהים לכלל משתתפי הכנס
- ניתן לצרף ללינה בחדר גם מלווה שלא משתתף בכנס

עלות ללילה על בסיס חצי פנסיון	עלות ללילה על בסיס לינה ואחחת בוקר	
₪ 365	₪ 300	אדם בחדר זוגי
₪ 660	₪ 540	אדם בחדר יחיד
₪ 345	₪ 285	אדם בחדר לשלושה

את הרישום ללינה ניתן לבצע טלפונית: 08-6115555 אביטל

למעבר להזמנת לינה באמצעות כרטיס אשראי לחץ כאן

לכבוד: האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי
היצירה 11 ב', ת.ד. 2628, רעננה
טל': 09-7467064 פקס: 09-7467065
office@mishpaha.org.il | www.mishpaha.org.il

לביצוע ההרשמה באופן מקוון לחץ כאן

שם משפחה ופרטי: _____

כתובת: _____

טלפון נייד: _____

כתובת דוא"ל: _____

חבר באגודה: כן / לא (נא לסמן)

סו"כ לתשלום:

ניתן לשלם עד ארבעה תשלומים

בכרטיס אשראי מסוג:

ויזה | ישראלכרט | אמריקן אקספרס | דיינרס

מספרו: _____

תוקף: _____ שלוש ספרות בגב הכרטיס: _____

ת.ז של בעל הכרטיס: _____

מס' תשלומים: 1 | 2 | 3 | 4

מדיניות ביטולים:

- * עד יום שני, 14.8.17 ניתן לבטל את ההרשמה ולקבל החזר כספי בניכוי 10% דמי רישום.
- * החל מיום שלישי, 15.8.17 ועד יום ראשון 3.9.17 החזר כספי בניכוי 30% דמי ביטול.
- * החל מיום שני, 4.9.17 לא ניתן יהיה לקבל החזר כספי.

המשך לעמוד הבא ←

יום רביעי 13.9.17 - מושבים מקבילים - יש לבחור מושב אחד בלבד

- 1 - יו"ר ד"ר חני מן שלי - מבט על הפסיכואנליזה הזוגית - זוגיות, מיניות והוחרת
- 2 - יו"ר פחפ' ח'אולה אבו בקר - טיפול זוגי ומשפחתי רגיש תרבות
- 3 - יו"ר לאה וולקוב - זוגיות ומיניות: הזמנה להתבוננות
- 4 - יו"ר דפנה גרינר - סוגיות במרחב הזוגי והמשפחתי הלהט"בי
- 5 - יו"ר ד"ר שושנה הלמן - מפצחים את הקונפליקט הזוגי - גישת גוטמן לטיפול זוגי

יום חמישי 14.9.17 - מושבים מקבילים - יש לבחור מושב אחד בלבד

- 1 - יו"ר דפנה ערן - הטיפול הזוגי המאפשר לזוג לחלום את עצמו מחדש
- 2 - יו"ר גידי שביט - הוחרת אחרת
- 3 - יו"ר פחפ' נחמי באום - בתהליך הגירושין
- 4 - יו"ר ד"ר חביבה אייל - הדרכה בטיפול זוגי ומשפחתי

סדנאות מתמשכות המתחילות ביום רביעי וממשיכות בחמישי

- 1 - ד"ר שרה איווניר - מאסטר קלאס בטיפול זוגי
- 2 - ד"ר נגה נבו רבינשטיין - היין והיינג: ספונטניות ותכנון, פרדוקסים ויצירתיות בפסיכותרפיה ממוקדת שינוי מערכתית
- 3 - טלי אהרני - מהישרדות לאנרגיית חיים: התפתחות עכשווית של מודל סאטיר
- 4 - אורלי ורמן ליאורה גרינהאוס - הקנוניה הזוגית- ריקוד הקושי בנתינה וקבלה של אהבה, היבטים עפ"י גישת האימאגו
- 5 - ד"ר אסנת ארבל ועינת בחונסטיין - שילוב מרפא של מובחנות והיקשרות בקשרים זוגיים: גישת מודל ה-IFS לטיפול זוגי
- 6 - אמתי מגד - מניפולציות, שקרים ועונשים ביחסים זוגיים
- 7 - אנדריאה לזר וטלי גוגול-אוסטובסקי - מקונפליקט להכרה - טיפול משפחתי זוגי בגישה הנרטיבית

יום רביעי 13.9.17 - סדנאות של יום אחד בלבד - יש לבחור סדנה אחת בלבד

- 1 - סביונה קרמר וצוות מכון ברקאי - המסע הטיפולי לבניית זהות בטיפול משפחתי
- 2 - סיגל זריהן כהן - "מגלוי לסמוי" - דרך קולם של הילדים
- 3 - ד"ר נלי שטיין - בין שעמום לבין פנטזיות בחיי זוגיות ממבט פסיכוסקסואלי
- 4 - ד"ר עירית קליינר-פז והן ניסים - אלף מטפלים לא יצליחו לתקן אותי? סוגיות ומתחים בשילוב בו זמני של טיפול זוגי ואישי
- 5 - חעי סמנה - מין ורבלי - על ארטיקה ומיניות בחדר הטיפול
- 6 - אפרת מעיין - לאלף שדונים בארץ יצורי הנפש: כוחות חיוביים וכוחות חוסמים במרחב המשפחתי
- 7 - אורית דחור, דורית נוי שרב, תמרה מיאלניק וצילה לנגה - שימוש ב"קשר מרפא" בהדרכת עמיתים על פי גישת האימאגו
- 8 - יואב כהן-מנור - אב, בן והסיפור שלהם: סיפור משותף ככלי טיפולי נרטיבי ליחסי אבות ובניהם המתבגרים
- 9 - ד"ר אביבה מזור - הלא-ידוע המשפחתי: מ-ידע בלתי מנוסח ביחסים לתהליכי עיבוד ובפרשנות בטיפול

יום חמישי 14.9.17 - סדנאות של יום אחד בלבד - יש לבחור סדנה אחת בלבד

- 1 - עידית חנן סתר - עשייה טיפולית מצמיחה ומחוללת שינוי בטיפול זוגי, על פי גישת הטיפול הדינמי-חוויתי-מואץ AEDP
- 2 - גבו וייס - חקר הסזורה, הרטט של הסינפסה והתנועה השרירית והרגשית ברגע החיבור
- 3 - פחפ' משה אלמגור - הגישה הפונקציונאלית- דיאלקטית - מערכתית בטיפול משפחתי זוגי
- 4 - אילנה בן רזי מאיר - ליצור, לפעול ולשחק בטיפול המשפחתי והזוגי: שילוב פסיכודרמה וגישת STST
- 5 - פחפ' נחמי באום - אובדנים שאינם מוות: היא, הוא והזוגיות
- 6 - ניר יואלס ונועם ישראלי - ריקוד גברי בעולם נשי: על היות מטפל גבר ישראלי
- 7 - עשהאל חמנלי - מי מעז לאלתר בטיפול? כישורי אלטור תיאטריים בשירות המטפל הזוגי והמשפחתי (הנועזות)
- 8 - צוות הטיפול המשפחתי, היח' הפסיכיאטרית ב"ח זיו צפת - יישומי DBT בטיפול משפחתי
- 9 - עו"ד מיכל שקד ועו"ד מיכל קמפפר - כלים שלובים: עבודת מטפלים ועורכי דין בהליכי גירושין